

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION**Bahadurshah Zafar Marg : New Delhi - 110 002****D.O.No.F.3-1/2000 (PS) : March,2000 / 4 April, 2000****Sub : UGC Regulations on minimum qualifications for appointment and for Career Advancement of Lecturers, Readers and Professor in the universities & colleges.**

Dear Sir/Madam,

In supersession of UGC Regulation No.F.1-11/87(CPP-II) dated 19th September,1991 and Notification No.F.3-1/94(PS) dated 24th December, 1998, the UGC has made the Regulations for minimum qualifications required for the appointment and career advancement of teachers in universities and institutions affiliated to it.

The Regulations have been sent to Assistant Controller (Commercial), Government of India, Department of Publication, (Urban Development and Employment) Civil Lines, Delhi, for publication in the Gazette of India.

The provision contained in the UGC Notification of 24th December, 1998 mentioning that it would be optional for the university to exempt Ph.D. degree holders from NET or to require NET in their case as a desirable or essential qualification for appointment as lecturer has been withdrawn. NET shall remain the compulsory requirement for appointment as Lecturer even for candidates having Ph.D. degree. However, the candidates who have completed M.Phil. degree or have submitted Ph.D. thesis in the concerned subject upto 31st December,1993, are exempted from appearing in the NET examination.

The proviso in the Regulation, 1991 which reads as follows :-

Provided that any relaxation in the prescribed qualifications can only be made by a University in regard to the posts under it or any of the institutions including constituent or affiliated colleges recognised under clause (f) of Section 2 of the aforesaid Act or by an institution deemed to be a university under Section 3 of the

said Act with the prior approval of the University Grants Commission.

has been dropped and is replaced by the following proviso :-

Provided that any relaxation in the prescribed qualifications can only be made by the University Grants Commission in a particular subject in which NET is not being conducted or enough number of candidates are not available with NET qualifications for a specified period only. (This relaxation, if allowed, would be given based on sound justification and would apply to affected Universities for that particular subject for the specified period. No individual applications would be entertained.)

The Regulations issued by the UGC are mandatory in nature and all the universities are advised to strictly comply with them. It shall be necessary for the universities and the management of colleges to make the necessary changes in their statutes, ordinances, rules, regulations, etc. to incorporate these Regulations.

A copy of the Regulations is enclosed for information and necessary action. It is requested that the contents of the above letter may be brought to the notice of the colleges affiliated to your university.

Receipt of this letter may please be acknowledge.

With regards,

Yours sincerely,
Sd/-PANKAJ MITTAL

To, The Registrar, ...

*****

UGC Regulations, 2000 regarding Minimum Qualifications for Appointment and Career Advancement of Teachers in Universities and Colleges.*To be published in the Gazette of India Part III Sector 4***University Grants Commission : Bahadur Shah Zafar Marg : New Delhi - 110 002.**

No.F.3-1/2000 (PS)

NOTIFICATION

March,2000

In exercise of the powers conferred by clause (e) & (g) of sub-section (1) of Section 26 read with Section 14 of University Grants Commission Act, 1956 (3 of 1956), and in supersession of the Regulations issued under University Grants Commission letter No.F.1-93/74 (CPP) Part (v) dated 13th June,1983 and No.F.1-11/87 (CPP-II) dated 19th September,1991 and Notification No.1-93/74(CP) dated 19th February, 1985, 26th November, 1985 and No.F.3-1/94 (PS) dated 24th December, 1998, the University Grants Commission hereby makes the following regulations, namely :-

1. Short Title, application and commencement :

(i) These regulations may be called the University Grants Commission (minimum qualifications required for the appointment and Career Advancement of teachers in Universities and institutions affiliated to it) Regulations, 2000.

(ii) They shall apply to every university established or incorporated by or under a Central Act, Provincial Act or a State Act, every institution including a constituent or an affiliated college recognised by the Commission, in consultation with the university concerned under Clause (f) of Section 2 of the University Grants Commission Act, 1956 and every institution deemed to be a university under Section 3 of the said Act.

(iii) They shall come into force with immediate effect.

2. Qualifications :

No person shall be appointed to a teaching post in university or in any of institutions including constituent or affiliated colleges recognised under clause (f) of Section 2 of the University Grants Commission Act, 1956 or in an institution deemed to be a university under Section 3 of the said Act in a subject if he/she does not fulfil the requirements as to the qualifications for the appropriate subjects as provided in the Annexure.

Provided that any relaxation in the prescribed qualifications

can only be made by the University Grants Commission in a particular subject in which NET is not being conducted or enough number of candidates are not available with NET qualifications for a specified period only. (This relaxation, if allowed, would be given based on sound justification and would apply to affected Universities for that particular subject for the specified period. No individual applications would be entertained.)

Provided further that these regulations shall not be applicable to such cases where selections of the candidates having had the then requisite minimum qualification as were existing at that time through duly constituted Selection Committees for making appointments to the teaching posts have been made prior to the enforcement of these regulations.

3. Consequences of failure of universities to comply with recommendations of the Commission; as per provisions of Section 14 of the University Grants Commission Act, 1956.

If any university grants affiliation in respect of any course of study to any college referred to in sub-section (5) of Section 12-A in contravention of the provisions of that sub-section or fails within a reasonable time to comply with any recommendations made by the Commission under Section 12 or Section 13, or contravenes the provisions of any rule made under clause (f) or clause (g) of sub-section (2) of Section 25 or of any regulations made under clause (e) or clause (g) of sub-section (1) of Section 26, the Commission after taking into consideration the clause, if any, shown by the university for such failure or contravention, may withhold from the university the grants proposed to be made out the Fund of the Commission.

Sd/-(**R.P.Gangurde**)
Secretary,

To,
The Assistant Controller, Publication Division, Government of India,
Urban Development Ministry, Civil Lines, Delhi - 110 054.

ANNEXURE

Minimum qualifications for the post of Professor, Principals, Readers and Lecturers in subjects other than Fine Arts, Management, Engineering and Technology in Universities or Colleges for appointment of persons through open advertisement and for their Career Advancement.

1.0.0 DIRECT RECRUITMENT**1.1.0 Principal (Professor's Grade)**

1. A Master's Degree with at least 55% of the marks or its equivalent grade of B in the 7 point scale with latter grades O, A, B, C, D, E & F.

2. Ph.D. or equivalent qualification.

3. Total experience of 15 years of teaching/ Research in Universities/ Colleges and other institutions of higher education.

1.2.0 Principal (Reader's Grade)

1. A Master's Degree with at least 55% of the marks or its equivalent grade of B in the 7 point scale with latter grades O, A, B, C, D, E & F.

2. Ph.D. or equivalent qualification.

3. Total experience of 10 years of teaching/ Research in Universities/ Colleges and other institutions of higher education.

1.3.0 Humanities, Social Science, Sciences, Commerce, Education, Physical Education, Foreign Languages and Law.**1.3.1 Professor**

An eminent scholar with published work of high quality, actively engaged in research, with 10 years of experience in postgraduate teaching, and/or experience in research at the University/ National Level Institutions, including experience of guiding research at doctoral level.

OR

An outstanding scholar with established reputation who has made significant contribution to knowledge.

1.3.2 Reader

Good academic record with a doctoral degree or equivalent published work. In addition to these, candidates who join from outside the university system, shall also possess at least 55% of the marks or an equivalent grade of B in the 7 point scale with latter grades O, A, B, C, D, E & F at the Master's degree level.

Five years of experience of teaching and/or research excluding the period spent for obtaining the research degrees and has made

Dr. Ramesh P. Gangurde, Secretary.
UNIVERSITY GRANTS COMMISSION
BAHADURSHAH ZAFAR MARG NEW DELHI 110 002
D. O. NO. 5-2/99(PS) : February 15, 2000

Dear Sir/Madam,

A Number of queries are being received in the UGC seeking clarification about grant of advance increments. This is to inform that as per the clarification received from Ministry of Human Resource Development vide its letter No. F. 1-43/98-U.I. dated 27.8.99 advance increments are a part of revised pay scales and the same shall be applicable w.e.f. 1.1.96.

The benefit of two advance increments, in lieu of Ph.D. degree is available to teachers who have acquired/ will acquire Ph.D. on or after 1.1.96. However the increments would be admissible from the date of award of Ph.D. degree.

You are requested to bring this to the notice of all colleges affiliated to your University.

with regards

Yours Sincerely
(R.P.GANGURDE)

To,
The Vice Chancellors of all Universities & State
Edn. Secretaries.

V2 TM 2000 ***** P 17

some mark in the areas of scholarship as evidenced by quality of publications, contribution to educational innovation, design of new courses and curricula.

1.3.3 Lecturer

Good academic record with at least 55% of the marks or an equivalent grade of B in the 7 point scale with latter grades O, A, B, C, D, E & F at the Master's degree level, in the relevant subject from an Indian University, or, an equivalent degree from a foreign University.

Besides fulfilling the above qualifications, candidates should have cleared the eligibility test (NET) for lecturers conducted by the UGC, CSIR or similar test accredited by the UGC.

Note : NET shall remain the compulsory requirement for appointment as Lecturer even for candidates having Ph.D. degree. However, the candidate who have completed M.Phil. degree or have submitted Ph.D. thesis in the concerned subject upto 31st December, 1993 are exempted from appearing in the NET examination.

1.4.0 Journalism and Mass Communication**1.4.1 Professor**

An eminent scholar with published work of high quality actively engaged in research with ten years of experience in post graduate teaching and /or research at the university/national level institution including experience of guiding research at doctoral level in Communication/Journalism.

1.4.2. Reader

Essential

1. Ph.D. degree in Communication/Mass Communication/ Journalism from an Indian University or an equivalent degree from a foreign university

OR

Published work of doctoral standard or media production work of excellence

2. Good academic record with at least 55% marks (or an equivalent grade) at Master's level in the subject.

3. Eight years experience of teaching and/or research including up to three years for research degree and having made a mark in the area of scholarship as evidenced by quality of publications, contribution to education innovation, design of new courses and curricula.

OR

10 years full time work experience in any area of Mass Communication (News paper accredited with ABC, National News Agencies, radio or television, film media, reputed advertising agencies, Public Relation Officers of the Government, Public Sector Undertakings and established Industrial and

No.CIM/8 : : Dated 1st June 2000

CORRECTION
in the copy of the Minutes
of the General Body Meeting of NUTA

Copy of the Minutes of the General Body Meeting of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION held at 12.00 noon on SUNDAY, the 14th May, 2000 at Seminar Hall, G.S.College of Commerce and Economics Nagpur. is circulated in this NUTA Bulletin. If you propose to suggest any Correction to the Minutes, it may be pointed out to the Secretary (Prof.E.H.Kathale, Secretary, NUTA, N-162 Reshim Bagh, Nagpur-440 009.) by letter within 10 days from the date of posting of this Bulletin.

It will not be possible for the Corrections received after the due date to be included in the List of Corrections for consideration.

Please send one copy of your amendment to Prof. B.T.Deshmukh, President NUTA, 3 Subodh Colony, Near Vidarbha Mahavidyalaya, Amravati-444 604. - Secretary NUTA

*****

Commercial Houses.)

1.4.3 Lecturer

Good academic record with at least 55% marks (or a equivalent grade) at Master's degree level or an equivalent qualification from an Indian or foreign university/recognised institution in Communication/Mass Communication/Journalism Candidates, besides fulfilling the above qualification, should have cleared the eligibility test for lecturers conducted by UGC or similar test accredited by the UGC.

Note :-NET shall remain the compulsory requirement for appointment as Lecturer even for candidates having Ph.D. degree. However, the candidate who have completed M.Phil. degree or have submitted Ph.D. thesis in the cocerned subject up to 31st December, 1993, are exempted from appearing in the NET examination

Desirable

1. Ph.D. degree in communication/Mass communications/Journalism from an Indian university or an equivalent degree from a foreign university.

2. Two years full time teaching/research/experience in any area of Mass Communication (News papers accredited with ABC, National News Agencies, radio or television, film media, reputed advertising agencies, Public Relation Officers of the Government, Public Sector Undertaking and established Industrial and Commercial Houses).

1.5.0 Social work

1.5.1. Professor

An emient scholar with published work of high quality actively engaged in research with ten years experience in post-graduate teaching and/or research at the University/national level institution including experience of guiding research at doctoral level in Social Work.

1.5.2 Reader

Good academic record with a doctoral degree or equivalent published work. Evidence of being activity engaged in (1) or (2) innovation in teaching method or (3) production of teaching materials. Possess at least 55% marks or an equivalent grade at Master's degree level.

About eight years experience of teaching and/or research provided that at least five of these years were as Lecturers or in an quivalent position.

OR

10 years of experience in field practice and professional publication based on work experience, and experience in training and/or field instruction. Experience in consultation and documentation.

1.5.3. Lecturer

Good academic record with at least 55% of the marks (or an equivalent grade) at Master's degree level or an equivalent qualification from an Indian or Foreign University. Candidates, besides fulfilling the above qualification should have cleared National Eligibility Test for lecturers (NET) conducted by UGC or similar test accredited by the UGC.

Note :-NET shall remain the compulsory requirement for appointment as Lecturer even for candidates having Ph.D. degree. However, the candidate who have completed M.phil. degree or have submitted Ph.D. in the concerned subject thesis up to 31st December, 1993, are exempted from appearing in the NET examination.

1.6.0 Music

1.6.1 Lecturer

Good academic record with at least 55% of the marks, or an equivalent grade of B in the 7 Point scale with latter grades O,A,B,C,D,E & F at the Master's degree level, in the relevant subject or an equivalent degree from an Indian/Foreign University.

Besides fulfilling the above qualifications, candidates should have cleared the eligibility test (NET) for lecturer conducted by the UGC, CSIR, or similar test accredited by the UGC.

OR

A traditional or a professional artist with a highly commendable professional achievement in the concerned subject.

Note :-NET shall remain the compulsory requirement for appointment as Lecturer even for candidates having Ph.D. degree. However, the candidate who have completed M.Phil. degree or have submitted Ph.D. thesis in the concerned subject up to 31st December, 1993, are exempted from appearing in the NET examination.

2.0.0 CAREER ADVANCEMENT

2.1.0 Minimum length or service for eligibility to move into the grade of Lecturer (Senior Scale) would be four years for those with Ph.D., five years for those with M.Phil, and six years for others at the level of Lecturer, and for eligibility to move into the Grade of Lecturer (Selection Grade)/Reader, the

सेवानिवृत्ती/स्वेच्छा सेवानिवृत्ती/राजीनामा/मृत्यूमुळे रिक्त होणारी पदे भरण्यावर बंदी घालण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन : वित्त विभाग

शासन परिपत्रक क्र.बीजीटी-२०००/प्र.क्र.१३/२०००/अर्थसंकल्प-१९ : मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक १ मार्च, २०००

वाचा - शासन पत्र, वित्त विभाग, क्र.बीजीटी-१०९९/क्र.२३/अर्थसंकल्प-१९, दिनांक २६ फेब्रुवारी, १९९९

परिपत्रक

सेवानिवृत्तीमुळे रिक्त होणारी पदे भरण्यापूर्वी प्रशासकीय विभागांच्या सचिवांनी आढावा घ्यावा व त्यास वित्त विभागाची मान्यता घेण्यात यावी आणि तोपर्यंत अशी रिक्त पदे भरू नयेत असे यापूर्वी उपरोल्लिखित वित्त विभागाच्या दिनांक २६.२.१९९९ च्या पत्रान्वये सर्व प्रशासकीय विभागांना कळविण्यात आले होते.

२. या संदर्भात आता शासनाने असा निर्णय घेतला आहे की, दिनांक १.३.२००० पासून सेवानिवृत्ती, स्वेच्छा सेवानिवृत्ती, राजीनामा किंवा मृत्यू यापैकी कोणत्याही घटनेमुळे पदे रिक्त होत असल्यास ती पदे शासनाच्या मान्यतेशिवाय भरण्यात येऊ नयेत. अशी पदे तात्काळ भरणे अत्यावश्यक असल्यास, शक्य तो खर्चाएवढी बचत इतर संवर्गांतील पद/पदं प्रत्यार्पित करून प्रस्ताव वित्त विभागात यासंदर्भात गठीत करण्यात आलेल्या पुनर्विलोकन समितीपुढे संबंधित प्रशासकीय विभागाच्या सचिवांनी स्वयंस्पष्ट समर्थनासह सादर करावा.

३. वर नमूद केलेल्या प्रस्तावावर विचार करण्यासाठी वित्त विभागात खालील प्रमाणे पुनर्विलोकन समिती गठीत करण्यात येत आहे..

- प्रधान सचिव (वित्त) अध्यक्ष
- प्रधान सचिव /सचिव (नियोजन) सदस्य
- प्रधान सचिव / सचिव (मा.तं.व.प्र.स.) सदस्य
- सचिव (व्यय) सदस्य
- उपसचिव (अर्थसंकल्प-१९) सदस्य सचिव

४. पुनर्विलोकन समितीने दिलेला निर्णय जर प्रशासकीय विभागास मान्य नसल्यास या संदर्भात मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखालील सचिव समितीपुढे प्रस्ताव सादर करता येऊ शकेल.

५. या संदर्भात सर्व प्रशासकीय विभागांनी पदांचा काटेकोरपणे आढावा घेताना प्रत्येक विभागाने आपल्या विभागाच्या संगणकीकरणाच्या पार्श्वभूमीवर संरचनात्मक बदलाबाबत सुद्धा अभ्यास करावा व त्याबाबतचा आराखडा तयार करून शासनास सादर करावा, सेवानिवृत्तीच्या कारणास्तव रिक्त होणाऱ्या पदांबाबतचे नियोजन किमान ६ महिन्यापूर्वी प्रत्येक विभागाने निश्चित करावे. ज्या योजना कालबाह्य झालेल्या आहेत त्या अंतर्गत असलेली पदे व ज्या पदांना पुरेसे काम नाही अशा पदांचा आढावा घेऊन ती तात्काळ अधिक्य संवर्ग कक्षाकडे वर्ग करावीत. हे आदेश सर्व शासकीय निमशासकीय संस्था स्वायत्त संस्था, मंडळे, महामंडळे इत्यादी यांनाही लागू राहतील.

सर्व मंत्रालयीन विभागांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी आपल्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सार्वजनिक क्षेत्रातील सर्व उपक्रम, मंडळे, महामंडळे व इतर स्वायत्त संस्था इत्यादी यांना त्या त्या संस्थामध्ये अशा उपाययोजना करण्यासंबंधीचे आदेश तात्काळ देण्यात यावेत व त्या आदेशांची एक प्रत वित्त विभागास पृष्ठांकित करावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

विद्याधर कानडे
शासनाचे सचिव

minimum length of service as Lecturer (Senior Scale) shall be uniformly five years.

2.1.2. For movement into grades of Reader and above, the minimum eligibility criterion would be Ph.D. Those without Ph.D. can go up to the level of Lecturer (Selection Grade).

2.1.3. A Reader with a minimum of eight years of service in that grade will be eligible to be considered for appointment as a Professor.

SEVEN POINT SCALE		
GRADE	GRADE POINT	PERCENTAGE EQUIVALENT
'O' = Outstanding	5.50-6.00	75-100
'A' = Very Good	4.50-5.49	65-74
'B' = Good	3.50-4.49	55-64
'C' = Average	2.50-3.49	45-54
'D' = Below Average	1.50-2.49	35-44
'E' = Poor	0.50-1.49	25-34
'F' = Fail	0-0.49	0-24

2.1.4 The Selection Committees for Career Advancement shall be the same as those for Direct Recruitment for each category.

2.2.0 Lecturer (Senior Scale)

A Lecturer will be eligible for placement in a senior scale through a procedure of selection, if she/ he has :

(i) Completed 6 years of service after regular appointment with relaxation of one year and two years, respectively, for those with M.Phil and Ph.D.

(ii) Participated in one orientation course and one refresher course of approved duration, or engaged in other appropriate continuing education programmes of comparable quality as may be specified or approved by the University Grants Commission. (Those with Ph.D.) degree would be exempted from one refresher Course).

(iii) Consistently satisfactory performance appraisal reports.

2.3.0 Lecturer (Selection Grade)

Lecturers in the Senior Scale who do not have a Ph.D. degree or equivalent published work, and who do not meet the scholarship and research standards, but fulfil the other criteria given above for the post of Reader, and have a good record in teaching and, preferably, have contributed in various ways such as to the corporate life of the institution, examination work, or

through extension activities, will be placed in the Selection Grade, subject to the recommendations of the Selection Committee which is the same as for promotion to the post of Reader. They will be designated as Lecturers in the Selection Grade. They could offer themselves for fresh assessment after obtaining Ph.D. and/or fulfilling other requirements for promotion as Reader and, if found suitable, could be given the designation of Reader.

2.4.0 Reader (Promotion)

2.4.1 A Lecturer in the Senior Scale will be eligible for promotion to the Post of Reader if she/he has :

(i) Completed 5 years service in the Senior Scale

(ii) obtained a Ph.D. degree or has equivalent published work.

(iii) Made some mark in the areas of scholarship and research as evidenced e.g. by self-assessment, reports of referees, quality of publications, contribution to educational innovation, design of new courses and curricula and extension activities.

(iv) After placement in the Senior Scale participated in two refresher courses/summer institutes of approved duration, or engaged in other appropriate continuing education programmes of comparable quality as may be specified or approved by the University Grants Commission, and

(v) Possesses consistently good performance appraisal reports.

2.4.2 Promotion to the Post of Reader will be through a process of selection by a Selection Committee to be set up under the Statutes/Ordinances of the concerned University or other similar Committees set up by the appointing authorities.

2.5.0 Professor (Promotion)

In addition to the sanctioned position of Professors, which must be filled in through direct recruitment through all Indian advertisements, Promotions may be made from the Post of Reader to that of professor after 8 years of service as Reader.

2.6.0 The Selection Committee for promotion to the post of professor should be the same as that for direct recruitment. For the promotion from Reader to professor, the following method of promotion may be followed.

The candidate should present herself/himself before the Selection Committee with some of the following.

a) Self-appraisal reports (required).

b) Research contribution/books/articles published.

c) Any other academic contributions.

The best three written contributions of the teacher (as defined

महाराष्ट्र शासन : उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग,

क्र. युजीसी-१३९९/(४८५०)/विशि-४ : मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२ : दिनांक : ८ फेब्रुवारी २०००

प्रति,

कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, शिक्षण संचालक, उ.शि. महाराष्ट्र राज्य पूर्णे, सर्व विभागीय सहसंचालक, (उ.शि.)

विषय : निवृत्ती वेतनधारक/कुटुंब निवृत्तीवेतन धारकांच्या निवृत्तीवेतनात सुधारणा करण्याबाबत

वित्त विभागाच्या खाली दर्शविलेल्या विविध शासन निर्णयान्वये निवृत्तीवेतन/ कुटुंबनिवृत्ती वेतनाबाबतचे आदेश निर्गमित केले आहेत.

१) महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ मध्ये फेरबदल करण्याबाबत : सेनिवे-१०९९/३०२/सेवा-४ दिनांक १५ नोव्हेंबर, १९९९

२) १ जानेवारी १९९६ पूर्वीच्या निवृत्तीवेतन धारकांच्या / कुटुंब निवृत्तीवेतनात सुधारणा करण्याबाबत : सेनिवे-१०९९/३०३/सेवा-४ दिनांक १५ नोव्हेंबर, १९९९

३) १९८६ पूर्वीच्या निवृत्तीवेतनधारक / कुटुंब निवृत्तीवेतन धारकांच्या निवृत्तीवेतनात / कुटुंब निवृत्तीवेतनात सुधारणा : सेनिवे-१०९९/३०४/सेवा-४ दिनांक १५ नोव्हेंबर, १९९९

४) नवीन सूत्रानुसार निवृत्तीवेतन धारकांना महागाई वाढ देणे : निमवा-१०९९/३०५/सेवा-४ दिनांक १५ नोव्हेंबर, १९९९

५) ज्या राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांनी सरकारी क्षेत्रातील उपक्रमांमध्ये स्वायत्त संस्थामध्ये स्थानिक संस्थामध्ये स्वतःला सामावून घेतल्यानंतर एक रकमी टोक रक्कम स्वीकारलेली आहे अशा कर्मचाऱ्यांबाबत पुनःस्थापित करण्यात आलेला निवृत्तीवेतनाचा १/३ इतका अंशराशीकृत भाग सुधारित करणेबाबत. : निरंक-१०९९/३०६/सेवा-४ दिनांक १५ नोव्हेंबर, १९९९

६) निवृत्तीवेतनधारकांना महागाई वाढ देणे : निमवा-१०९९/३०७/सेवा-४ दिनांक १६ नोव्हेंबर, १९९९

७) महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ मध्ये फेरबदल करण्याबाबत स्पष्टीकरण : सेनिवे-१०९९/३१५/सेवा-४ दिनांक १० डिसेंबर, १९९९

८) राज्य निवृत्तीवेतन धारक/ कुटुंब निवृत्तीवेतन धारकांच्या निवृत्तीवेतनात / कुटुंबनिवृत्तीवेतनात सुधारणा करणेबाबत अंमलबजावणी संदर्भात सूचना सेनिवे-१०९९/३४४/सेवा-४ दिनांक ५ जानेवारी, २०००

२. विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील ज्या कर्मचाऱ्यांना सेवानिवृत्तीवेतन योजना / कुटुंब निवृत्तीवेतन योजना लागू करण्यात आली आहे त्या सर्व कर्मचाऱ्यांना वरील आदेश लागू करण्यात येत आहेत.

३. सर्व विद्यापीठांच्या कुलसचिवांना विनंती की, त्यांनी हे आदेश सर्व संलग्नित अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयांच्या तसेच, विद्यापीठातील सर्व कर्मचाऱ्यांच्या निदर्शनास आणून द्यावेत.

आपला विश्वासू

(अ.मा. भट्टलवार) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

by her/him) may be sent in advance to the Experts to review before coming for the selection. The candidate should be asked to submit these in 3 sets with the application.

- d) Seminars/Conferences attended.
- e) Contribution to teaching/academic environment/institutional corporate life
- f) Extension and field outreach activities.

2.7.0 The requirement of participation in orientation/refresher courses/summer institutes, each of at least 3 to 4 weeks duration, and consistently satisfactory performance appraisal reports, shall be the mandatory requirement for Career Advancement from Lecturer to Lecturer (Senior Scale) and from Lecturer (Senior Scale) to Lecturer (Selection Grade). Wherever the requirement or orientation/refresher courses has remained incomplete, the promotions would not be held up but these must be completed by the Year-2000.

The requirement for completing these courses would be as follows :

i) For lecturer to Lecturer (Senior Scale), one orientation course would be compulsory for University and College teachers. Those without Ph.D. would be required to do one refresher course in addition.

ii) Two refresher courses for Lecturer (Senior Scale) to Lecturer (selection Grade).

iii) The senior teachers like Readers/Lecturers (Selection Grade) and Professors may opt to attend two seminars/Conferences in their subject area and present papers as one aspect of their promotion/selection to higher level or attend refresher courses to be offered by ASCs for this level.

8.0 If the number of years required in a feeder cadre are less than those stipulated in this notification, thus entailing hardship to those who have completed more than the total number of years in their entire service for eligibility in the cadre, may be

placed in the next higher cadre after adjusting the total number of years.

This situation is likely to arise as in the earlier scheme, the number of years required in a feeder cadre were much more than those envisaged under this notification.

3.0.0 SELECTION COMMITTEES RECOMMENDED BY THE UGC

3.1.0 Lecturer in a Private College

- 1) Chairperson of the Governing Body of the College or his/her nominee to be the Chairperson of the Selection Committee.
- 2) The Principal of the concerned College.
- 3) One Senior teacher/Head of the Department (of the concerned Subject) preferably having not less than 10 years of services as a teacher.
- 4) Two nominees of the Vice-Chancellor of the affiliating University of whom one should be a subject expert.
- 5) Two subject -experts not connected with the college to be nominated by the Chairperson of the governing body out of a panel of names approved by the Vice-Chancellor.

For Government Colleges, the State Public Service Commissions must invite three subject experts for which the State Public Service Commissions will involve the University in the selection. The Principal and Head of the Department should be necessarily included in the Selection Committee.

The quorum for the meeting should be five of which at least two must be from out of the three subject experts.

3.2.0 For the Post of University Lecturer

At the University level, all selections must be done withing the system with the Vice-Chancellor as the Head of the Selection Committee.

ALL INDIA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS ORGANISATIONS

(Regd. Under Act. XXI of 1860)

4-3-225/8 Gujarati Galli, kothi, Bank Street, Hyderabad-500 195. Phone & Fax: 040 4756914.
C/02/2000 : Dated : 27-02-2000

TO

ALL THE MEMBERS OF NATIONAL EXECUTIVE COMMITTEE & ALL AFFILIATED UNITS

Dear Friend,

AIFUCTO Meeting with MHRD

AIFUCTO had two meetings with MHRD.

i) A tri-lateral meeting of MHRD, UGC and AIFUCTO on 10-02-2000, which was chaired by Shri. M.K.Kaw I.A.S., Education Secretary, Department of Education MHRD, Shri Champak Chatterjee (JS) HE and Dr. Hari Goutam Chairman UGC were also present.

ii) AIFUCTO had another meeting with Shri. Champak Chatterji I.A.S. Joint Secretary Higher Education, Department of Education MHRD on 25-02-2000. Shri. Nirmal Singh Deputy Secretary, Shri A.K. Khanna Under Secretary were also present.

Government of India, wants to give "Autonomous Status" "sue motto" to as many 500 more Colleges through out the country. AIFUCTO leadership, brought to the notice of MHRD, about the bad experience of some autonomous Colleges already functioning and pleaded.

- i) Remove all the loopholes in the system
- ii) Simultaneously strengthening "Affiliating System"
- iii) Not to discriminate rural colleges, which may not be autonomous, in the matter of funding.

Government of India, wants that (i) All Universities to get themselves accredited and assessed by NAAC by the end of 2000. ii) All Colleges to get themselves accredited and assessed by NAAC by the end of 2002, failing which they would be deprived of even meagre financial grants from UGC. AIFUCTO has to resist this move. In spite of these meetings with MHRD, not much progress is made on issues. Government of India has not yet issued any order,

on the issues which were agreed in the meeting of 6-10-1999. Now the MHRD is referring the following to the cabinet.

- i) Cut of date of CAS from 1-1-96.
- ii) Sanctioning Reader pay scales to MPS Readers.
- iii) Fixation benefit of Rs. 14,940 to Librarians and DPEs (on par with Teachers)

while the problems of teachers are mounting up the MHRD is moving very slowly. There is no progress on "Third Promotion Issue" As on to day, no University and College teacher working in Universities and Colleges under the Control of different state Government have received the complete arrears of pay revision. **Government of India wants to release the second and final instalments of their 80% share in the month of April, after being assured of 20% provision in the respective state Budgets.** Government of India lacks political will and administrative Control, over the affairs pertaining to University and College Teachers. Therefore, AIFUCTO is left with no option, but to start with agitational programme.

Dharna at New Delhi

As mentioned in the earlier Circular, as per the decision of NEC, AIFUCTO is organising a massive Dharna on 14-03-2000 at 11.00 a.m. at Jantermanter New Delhi. All the Units are requested to participate in good number and make the programme a grand success

With greetings

Yours fraternally,

(B. VIJAY KUMAR) General Secretary

V2 TM 2000 ***** P 15

1. The Vice-Chancellor to be the Chairperson of the Selection Committee.
  2. Three experts in the concerned subject to be invited on the basis of the list recommended by the Vice-Chancellor and approved by the Executive Council Syndicate.
  3. Dean of the Concerned Faculty/Head/Chairperson of the Department.
  4. An academician nominated by the Visitor/Chancellor.
- The quorum should be four, out of which at least two outside subject experts must be present.

3.3.0 For the Post of Reader

The process of selection should involve inviting the bio-data and reprints of three major publications of the candidate before interview and getting them assessed by the same three external experts, who are to be invited to interview the candidate. The Selection Committee should have the following composition :-

1. Vice-Chancellor to be the Chairperson of the Selection Committee.
2. An academician who is the nominee of the Visitor/Chancellor.
3. Three experts in the concerned subject/field, out of the list recommended by the Vice-Chancellor and approved by the Executive Council/Syndicate.
4. Dean of the Faculty.
5. Head/Chairperson of the Department.

At least four members, including two outside experts, must constitute the quorum.

3.4.0 For the Post of Professor

The Process of selection should involve inviting the bio-data and reprints of three major publications of which one could be a book or research report, before the interview, and getting them assessed by the same three external experts who are to be invited for the interview. The assessment report must be placed before the Selection Committee. The Composition of the Selection Committee for the post of Professor will be the same as proposed for the post of a Reader.

It may be ensured that the process of selection in every case is transparent and credible.

In the case of posts of Readers and Professors in Colleges, besides the Chairperson Governing Body, the Principal of the College, and the Head of the Department, there will be two University representatives, one of whom will be the Dean of College or equivalent position in the University, who will substitute the Visitor's nominee and the VC should be substituted by the VC's nominee.

3.5.0 For the post of Principal

1. Chairperson of the Governing Board as Chairperson.
2. One member of the Governing Board to be nominated by the Chairperson.
3. Two Vice-Chancellor's nominees, out of whom one should be an expert.
4. Three experts consisting of the Principal of a college, a professor and an accomplished educationist not below the rank of a professor (to be nominated by the Governing Board) out of a panel of experts approved by the Vice-chancellor.

At least four members, including two experts, should constitute the quorum.

The process of selection should involve the following :-

- a) Assessment of aptitude for teaching and research
- b) Ability to communicate clearly and effectively.
- c) Ability to analyse and discuss.
- d) Optional : Ability to communicate may be assessed by requiring the candidate to participate in a group discussion or by exposure to a class room situation/lecture, wherever it is possible.

Notes :

- 1) A relaxation of 5% may be provided from 55% to 50% of the marks at the Master's level for the SC/ST category.
- 2) A relaxation of 5% may be provided from 55% to 50% of the marks to the Ph.D. degree holders who have passed their Master's degree prior to 19th September, 1991.
- 3) B in the 7 point scale with letter grade O,A,B,C,D,E & F shall be regarded as equivalent of 55% wherever the grading system is followed.
- 4) NET shall remain the compulsory requirement for appointment as Lecturer even for candidates having Ph.D. degree. However, the candidate who have completed M.Phil. degree or have submitted Ph.D. thesis in the concerned subject up to 31st December, 1993, are exempted from appearing in the NET examination.
- 5) The minimum requirement of 55% shall not be insisted upon for Principals, Professors, Readers, Librarians, Deputy Librarians, Directors of Physical Education and Deputy Directors of Physical Education, for the existing incumbents who are already in the University system. However, these marks should be insisted upon for those entering the system from outside and those at the entry point of Lecturers, assistant Registrars, Assistant Librarians, Assistant Directors of Physical Education.
- 6) A relaxation of the minimum marks at the PG level from 55% to 50% for appointment as Lecturer may be provided to the candidates who have cleared the JRF examination conducted by UGC/CSIR only, prior to 1989, when the minimum marks required to appear for JRF exam were 50%.

महाराष्ट्र शासन
क्रमांक एनजीसी १२००/७३३९६/(१५/००)/विशि.४
उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग,
शासननिर्णय
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ३२
दिनांक १७ एप्रिल २०००

प्रति,
कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे,
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य पुणे
सर्व विभागीय शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण

विषय : शासन निर्णय दिनांक ११.१२.१९९९ मधील स्पष्टीकरणाबाबत निवड समित्या

शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्र.एनजीसी १२९८/(४६१९)/विशी-४, दिनांक ११.१२.१९९९ अन्वये विद्यापीठ व महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या वेतनश्रेणीत सुधारणा करणे व उच्च शिक्षणाचा दर्जा कायम राखणे यासाठी करावयाच्या उपाययोजना याबाबतचे आदेश निर्गमित झाले आहेत. त्यानुसार विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेल्या समित्यांची रचना दिली आहे. शासन निर्णयाप्रमाणे जोपर्यंत स्टॅट्यूटद्वारे या तरतुदी केल्या जात नाहीत तोपर्यंत महाराष्ट्र विद्यापीठ कायदा १९९४ मधील तरतुदी अबाधित आहेत. विद्यापीठांना दिनांक १३.३.२००० च्या पत्रान्वये कुलसचिव पदाबाबत या तरतुदी कळविल्या आहेत. विद्यापीठांच्या कुलसचिवांना पुन्हा असे कळविण्यात येते की, विद्यापीठ कायद्यातील तरतुदीनुसार निवड समित्या अस्तित्वात राहतील. त्यामुळे शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण वा त्यांचे प्रतिनिधी निवड समित्यांवर सदस्य म्हणून असल्याने प्राचार्यांच्या व शिक्षकांच्या निवडीच्या वेळी तसेच वरिष्ठ श्रेणी/निवड श्रेणीत स्थाननिश्चिती करतांना सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना न चुकता निमंत्रित करावे.

(डॉ. विजय खोले)
विशेष कार्य अधिकारी

AF FS ***** P 000

MINUTES OF THE MEETING TAKEN BY JS(HE) ON 19.1.2000 WITH REPRESENTATIVES OF AIFUCTO

A meeting was taken by JS(HE) ON 19.1.2000 with representatives of AIFUCTO to discuss various matters relating to implementation of the Scheme of revision of pay scales of University and College teachers. A list of participants is attached.

The various issues which were discussed in the tripartite meeting held on 6.10.99 were taken up for discussion and the representative of AIFUCTO were informed of the status of the pending matters as indicated below :-

CUT OFF DATE FOR IMPLEMENTATION OF CAREER ADVANCEMENTS SCHEME : It was informed that the matter has been examined in consultation with UGC and the same has again been referred to IFD for concurrence. The matter is still under consideration of that Division, Representative of AIFUCTO requested that as it will take some more time to seek the approval of Ministry of Finance for implementation of CAS w.e.f. 1.1.96 a letter indicating that the benefit of CAS has been decided to be extended from 1.1.96 may be written to the Universities/State Govts. It was decided that a note in this behalf will be submitted to ES for his consideration and appropriate orders will be obtained before addressing the letter to the Universities/State Govts.

PROMOTION OF READERS TO THE POST OF PROFESSORS

: They were informed that UGC has since issued the requisite guidelines to all Universities/Colleges, which are self explanatory.

SCHEME OF AWARDS TO MERITORIOUS TEACHERS

: It was indicated that, as decided in the last meeting held on 6.10.99 a note for soliciting HRM's orders regarding the manner of implementation of the Scheme has been submitted to him. Further necessary action in the matter would be taken as soon as the required orders are received.

SCHEME FOR CREATION OF POSTS OF PROFESSORS IN AUTONOMOUS COLLEGES

: The matter has already been taken up by the Central Govt. with the State Govts. for their comments, which are still awaited. Information regarding financial implications involved in the proposal is also awaited from UGC. The matter is being pursued with the State Govts. and UGC.

SCHEME OF SANCTIONING SUPER TIME SCALE TO PROFESSORS : It was informed that the proposal has already been referred to Ministry of Finance for its concurrence. The matter is being pursued with that Ministry.

SANCTIONING OF READERS PAY SCALE UNDER MPS OF 1987 : It was informed that UGC has been requested to furnish Clarification on certain queries raised by IFD in this regard. The UGC's comments are still awaited despite repeated reminders.

SANCTIONING OF FOUR ADVANCEMENT INCREMENTS TO Ph.D. HOLDERS WHO ACQUIRE Ph.D. DURING THEIR SERVICE CAREER : It was informed that the comments of UGC on the matter are still awaited despite reminders. The matter is being pursued with UGC.

PROBLEMS OF PART TIME TEACHERS : It was informed that the matter is still under consideration of UGC

and an appropriate decision is awaited.

QUALIFICATION FOR THE POST OF PRINCIPALS : As decided in the last meeting held on 6.10.99 appropriate action on the matter is to be taken by UGC.

RECOGNITION OF INTER STATE SERVICE FOR SUPERANNUATION BENEFITS : AIFUCTO has submitted a note in this regard. It was decided that the matter will be examined by the Govt. in consultation with UGC and appropriate decision will be taken.

REVISION OF PAY SCALE OF INSTRUCTORS, COACHES AND ACCOMPANISTS AT PAR WITH TEACHERS : It was decided that the matter will be examined in the light of the note submitted by the AIFUCTO and appropriate decision taken thereon.

PROBLEMS OF WOMEN TEACHERS ESPECIALLY CONDONATION OF BREAK IN SERVICE. : It was informed that the matter has already been referred to UGC. However, the comments of UGC in this regard are still awaited. AIFUCTO was requested to give a detailed note on the subject so that the matter could be taken up with UGC/IFD.

EXEMPTION TO Ph.D. HOLDERS IN APPEARING IN NET/SLET

: It was informed that the matter is under consideration of the UGC and an appropriate decision is yet to be taken by the Commission.

INCREMENTS FOR TEACHERS WHO ACQUIRE M.PHIL DURING THEIR SERVICE

: Representatives of AIFUCTO requested that two advance increments should also be given to M.Phil degree holders when they move to the Selection Grade and one increment for acquiring M.Phil degree during the service career. It was decided that the matter will be examined in consultation with UGC.

BENEFIT OF FIXATION OF PAY

AT THE MINIMUM OF 14940/- To LIBRARIANS/DPES ON COMPLETION OF FIVE YEARS OF SERVICES : The representatives were informed that the above issue is to be taken up at the time of formulation of CAS for Librarians, etc. The Cabinet Note for this purpose has been prepared. The same is however, held up because UGC has not furnished information regarding financial implications involved in the proposal. The matter is being pursued with UGC.

The representative of AIFUCTO were informed that the remaining issues are also pending due to non-receipt of the comments of the UGC. The representatives requested that the matter may be vigorously pursued with UGC so that appropriate decisions in this regard are taken at an early date.

LIST OF PARTICIPANTS:

1. Shri. Champak Chatterji, Joint Secretary (HE)... in the Chair
2. Prof. B. Vijay Kumar, General Secretary, AIFUCTO
3. Dr. V. K. Tewari, National Secretary, AIFUCTO
4. Prof. E. Perumal, National Secretary, AIFUCTO
5. Prof. C. R. Sadasivan, National Secretary, AIFUCTO.

F.No.1-4/99-UI

GOVERNMENT OF INDIA

**Ministry of Human Resource Development
Department of Secondary Education
& Higher Education**

Shastri Bhavan, New Delhi, the 22nd February, 2000

To
Prof. B.Vijay Kumar, General Secretary,
All India Federation of University & College Teachers'
Organisations, H.No.4-3-225/8, Gujarati Galli, Bank street
kothi Hyderabad-500 195

Subject : Minutes of the meeting held on 19.1.2000 with the representatives of AIFUCTO

Sir,
I am directed to enclose a copy of the minutes of the meeting taken by Joint Secretary (Higher Education) with the representatives of AIFUCTO on 19.1.2000 for your information and necessary action.

Yours faithfully
(A.K.Khanna)

Under Secretary to the Govt. of India.
*****

MINUTES OF THE MEETING HELD WITH REPRESENTATIVES OF AIFUCTO AND FEDCUATA ON 5TH JANUARY 2000 IN UGC.

Pursuant to the decision taken in the joint meeting of MHRD, UGC, AIFUCTO & FEDCUTA held on 6th October, 1999, to have regular meeting of AIFUCTO & FEDCUTA, with MHRD & UGC, a meeting of the UGC was held on 5th January, 2000 with AIFUCTO AND FEDCUTA.

The list of participants is enclosed as Annexure-1

The members of the AIFUCTO & FEDCUTA raised various issues. The issues raised & the UGC's response there to are given below:

CUT OFF DATE FOR IMPLEMENTATION OF CAREER ADVANCEMENT SCHEME. : In the meeting taken by Education Secretary, with the representatives of AIFUCTO and FEDCUTA on 6th October, 1999 subject to the clearance of the Ministry of Finance. The UGC was requested to submit the estimates of expenditure likely to be incurred on implementation of CAS w.e.f. 1.1.1996 instead of 27 the July, 1998.

The Secretary, UGC informed that the sample survey was carried out and financial implication on the basis of sample survey has been intimated to the Ministry of HRD on 7th November, 1997.

The AIFUCTO Representatives, however pointed out that the MHRD may be informed that the original financial implications sent by the UGC to MHRD included financial estimates for introducing Career Advancement Scheme from 1.1.1996.

PROMOTION OF READERS TO POSTS OF PROFESSORS : As decided in the meeting held on 6.10.99, the UGC issued a circular regarding promotion of Readers to post of Professors on 27th October, 1999.

SCHEME OF AWARD OF MERITORIOUS TEACHERS : The scheme of UGC Award to Best teachers and Super Selection Grade to teachers has been sent long back to the Ministry of HRD, Govt. of India.

CREATION OF POSTS OF PROFESSORS IN COLLEGES : The matter is under consideration of the Ministry of HRD, Government of India. The UGC has already sent the criterion to be adopted for selecting colleges other than autonomous colleges for creation of post of Professors to the MHRD for approval.

SANCTIONING OF SUPER TIME SCALE TO PROFESSORS : The matter is pending with the Government of India.

SANCTIONING OF READERS' PAY SCALE UNDER THE NEW CAS TO READERS UNDER THE MERIT PROMOTION SCHEME OF 1987. : The Ministry of the Human Resource Development wanted UGC to work out the financial implications of the proposal made by UGC in this regard. These are being sent to the Ministry of Human Resource Development.

TEACHER WHO GET Ph.D. DURING THE SERVICE CAREER SHOULD ALSO BE SANCTIONED FOUR ADVANCE INCREMENTS AS IN THE CASE OF NEW RECRUITS WITH Ph.D. : As decided in the meeting held on 6.10.99, the proposals in this regard was to be submitted by AIFUCTO. Since the proposals of AIFUCTO in this regard was received by the Commission only on 31st December, 1999, It would be examined in due course of time.

QUALIFICATION FOR THE POSTS OF PRINCIPALS MAY BE RELAXED. : The Commission has already relaxed minimum qualifications for Principals from 55% to 50% at Master's level for the existing incumbents. However, the AIFUCTO representatives demanded that the Ph.D. Qualification need not be insisted for those teachers who joined the service as teacher when Ph.D. was not the essential qualification. The UGC would examine the matter.

RECOGNITION OF INTER-STATE SERVICE FOR SUPERANNUATION BENEFITS. : It was informed that the guidelines in this regard are being prepared and approved guidelines will be circulated to all the universities.

REVISION OF PAY SCALES OF INSTRUCTORS, COACHES ACCOMPANISTS AT PAR WITH TEACHERS. : It was agreed to look into the matter in consultation with the Ministry of HRD for Instructors only. The decision in this regard will be intimated. Coaches & Accompanists do not come under UGC's purview.

READER IN COLLEGES : It was brought to the notice that some of the State Government like Punjab and Haryana are not implementing notification of 1991 issued by the UGC vide which the reader's designation was given to Ph.D. holders if they fulfil other conditions. It was agreed to write to State Government of Punjab & Haryana in this regard.

HOURS OF STAY IN THE DEPARTMENT AND WORK LOAD : It was decided to carry out survey of the higher education institutions with regard to teaching days and workload etc. as prescribed by the UGC in its regulation with help of AIFUCTO. It was suggested that AIFUCTO may initiate the survey as they have representatives all over the country. The Commission would also initiate action in this direction.

SCHEME FOR MEDICAL REIMBURSEMENT AND HOUSING FOR TEACHERS. : The UGC would examine the demand

CONDUCTING NET/SLET IN LANGUAGES OTHER THAN HINDI AND ENGLISH. : It was informed that the UGC is already conducting SLET in languages other than Hindi and English.

PAY SCALES FOR PRINCIPALS : It was agreed to examine the proposal. The AIFUCTO demanded two increments for Principals who hold Ph.D. degree at par with the teachers with Ph.D. who get two increments on being promoted as Readers. (This provision however is not valid for directly recruited readers and the Principals are also recruited directly.)

PH.D. HOLDERS SHOULD BE EXEMPTED FROM NET/SLET : The AIFUCTO demanded that candidates having Ph.D. be exempted from NET/SLET and it should not be left with university. It was informed that the matter is under consideration.

BENEFIT OF FIXATION OF PAY AT THE MINIMUM OF RS. 14940/- AFTER FIVE YEARS MAY BE EXTENDED TO LIBRARIANS/DPES ALSO : It was informed that the matter is under consideration of MHRD Govt. of India.

READY RECKONER FOR PAY FIXATION : It was agreed that the ready Reckoner received from the MHRD, Govt. of India will be circulated to all the universities.

CONDUCTING OF REFRESHER COURSES : The

UNIVERSITY GRANT COMMISSION

Bahadur Shah Zafar Marg
New Delhi-110 002

To
Prof. B.Vijay Kumar, General Secretary, AIFUCTO
H.No.4-3-225/8, Gujarati Galli, Bank street kothi
Hyderabad-500 195

Sub : Meeting of AIFUCTO & FEDUCTA with UGC officials - 05.01.2000 - minutes - Reg.

Sir,
please find enclosed the minutes of the meeting of the AIFUCTO & FEDCUTA representatives with the UGC officials held in the UGC office on 5.1.2000 for information.

Yours faithfully,
(Jaswat Kaur) Section Officer
*****

क्रमांक वेपूर सहा - अ

शिक्षण संचालनालय, उच्च शिक्षण महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १ दिनांक २१ मार्च २०००

प्रति,

१. विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण) (सर्व विभाग) २. वरिष्ठ लेखा परीक्षक (सर्व विभाग)

विषय : अकृषि विद्यापीठे व संलग्न महाविद्यालये, शासकीय विज्ञान/व्यवस्थापन शिक्षण/समाजविज्ञान संस्थामधील शिक्षकांना पाचव्या वेतन आयोगाच्या सुधारित वेतनश्रेणी लागू करणे.

संदर्भ : शासन निर्णय उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग (१) क्र. एनजीसी १२९८/(४६१९)/यूएनआय-४ दिनांक ११ डिसेंबर, १९९९.

२. शासनाचे शुद्धीपत्रक क्र. एनजीसी/१२९८/(४६१६)युनि-४ दिनांक ३ मार्च २०००.

अकृषि विद्यापीठे व संलग्न महाविद्यालयामधील शिक्षकांना संदर्भाधीन

दिनांक ११ डिसेंबर १९९९ च्या शासन निर्णयाद्वारे पाचव्या वेतन आयोगाच्या सुधारित वेतनश्रेणी लागू करण्यात आल्या या शासन निर्णयातील तरतुदींच्या

AIFUCTO demand that the condition stipulated by the UGC that there should be a gap of two years in attending two refresher courses should be withdrawn. They were informed that the UGC would examine the matter.

TWO INCREMENTS FOR THE TEACHERS WHO HAVE ACQUIRED Ph.D. BEFORE 1.1.1996. : The AIFUCTO demanded that teachers who have obtained Ph.D. before 1.1.96 during the service career may also be given two increments. This was not agreed to.

PART TIME TEACHERS : It was informed that an agenda item is being placed before the Commission regarding guidelines for Part-time teachers. AIFUCTO representatives requested that a note prepared by them may also be placed before the Commission while considering the item on part-time teachers and this was agreed.

SCHEME TO PROVIDE INCENTIVE TO LECTURER FOR PROFESSIONAL DEVELOPMENT. : It was informed that Faculty improvement programme (FIP) has been revised to provide incentives to teachers for professional development which will be circulated to universities shortly.

CREATION OF POSTS OF READERS AND PROFESSORS IN COLLEGES. : The AIFUCTO was informed that the matter is under consideration of MHRD, Govt. of India.

TRAVEL ALLOWANCE DURING VACATIONS AND STUDY LEAVE. : It was pointed out by AIFUCTO that during vacations teachers are visiting Libraries, laboratories and also doing research and therefore conveyance allowance may be provided to them during the vacation. In this regard request was made to review the letter issued by the UGC.

PARITY OF RESEARCH SCIENTIST-B WITH READERS IN RELATION TO FIXATION OF BASIC SALARY OF RS. 14940/- : It was pointed out that as Research Scientists were appointed on the similar pay scales and service condition that of teachers and therefore, the pay scale of Scientists-B may be fixed as being fixed in case of readers. This was not agreed to.

INCOME-TAX EXEMPTION FOR PURCHASE OF BOOKS : A demand was made that the UGC may write to Income-Tax for purchase of books by universities and college teachers.

FEDCUTA representatives requested that a circular may be issued by the UGC to allow FEDCUTA representatives to draw TA/DA from development assistance of UGC to attend the meetings convened by UGC under the Head of Participation of Teachers in academic conferences.

ANNEXURE I

LIST OF PARTICIPANTS

1. Dr. R.P. Gangurde, Secretary U.G.C.
2. Dr. (Mrs.) Pankaj Mittal, Deputy Secretary
3. Prof. Syampad Pal, President, AIFUCTO.
4. Prof. B. Vijay Kumar, Gen. Secy., AIFUCTO
5. Dr. V.K. Tewari, Secy. AIFUCTO
6. Dr. (Smt.) Kranti Jejurkar, Secy, AIFUCTO
7. Prof. C.R. Sadasivan, Secy, AIFUCTO.
8. Prof. B. Parthasarathy, Secy., AIFUCTO.

अर्थविवरणा संदर्भात काही शंका असल्यास त्यांचे समाधान करून उद्भवणाऱ्या अडचणीचे निराकरण करून निर्णयाची तात्काळ अमलबजावणी व्हावी या दृष्टिकोनातून एम्फक्टोचे पदाधिकारी, सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण विभागातील प्रशासन अधिकारी, विभागीय वरिष्ठ लेखा परीक्षक, शासनाचे उपसचिव, अवरसचिव यांची संयुक्त बैठक दिनांक १४ मार्च २००० रोजी, सिडनहॅम व्यवस्थापकीय व उद्योजकीय शिक्षण आणि संशोधन संस्था, मुंबई येथे मा. उच्च शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोजित करण्यांत आली होती. सदर बैठकीमध्ये या शासन निर्णयाच्या अंमलबजावणी बाबत विस्तारित चर्चा करून मार्गदर्शन करण्यांत आले. या बैठकीत निश्चित केल्याप्रमाणे या शासन निर्णयाची त्वरेने व प्रभावीपणे अंमलबजावणी होण्याकरिता आपल्या मार्गदर्शनार्थ खालील सूचना देण्यात येत आहेत.

१. १ जानेवारी, १९९६ पूर्वीच्या दिनांकापासून ज्या अधिव्याख्यात्यांच्या वरिष्ठ श्रेणीत, निवडश्रेणीत स्थाननिश्चितीच्या शिफारसी प्राप्त झाल्यात त्यांच्या स्थाननिश्चिती दिनांक २७.२.८९ च्या शासननिर्णयातील तरतुदीप्रमाणे करण्यात याव्यात. दिनांक १.१.१९९६ ते ११.१२.१९९९ दरम्यानच्या काळात दिनांक २७.२.८९ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीप्रमाणे ज्यांच्या स्थाननिश्चितीच्या शिफारसी विद्यापीठाकडून प्राप्त झाल्यात त्यांच्याही स्थाननिश्चिती तूर्त जुन्याच पद्धती प्रमाणे कराव्यात. दिनांक १.१.१९९६ व ११.१२.१९९९ पर्यंतच्या काळातील स्थाननिश्चिती सुधारित निर्देशाप्रमाणे करण्यासंदर्भात शासनाकडून स्पष्टीकरणात्मक आदेश मागविण्यात आले असून सदर आदेश प्राप्त होताच आपणांस नंतर कळविण्यात येईल. त्यानुसार संबंधितांनी पुनश्च स्थाननिश्चिती करून सुधारित वेतनाचा त्यांना लाभ देण्यात येईल. अशा प्रकरणी स्थाननिश्चिती संदर्भात विद्यापीठीय, मूल्यनिर्धारण समित्याद्वारा, शासनाने वेळोवेळी दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना परिपत्रकाद्वारे विस्तारित केलेली कार्यवाही पूर्ण झालेली असावी.

२. दिनांक १.१.१९९६ रोजी रु. ३७००-५७०० ह्या वेतनश्रेणीत निवडश्रेणी अधिव्याख्याता-पदनामीत प्रपाठक पदावर ज्यांची ५ वर्षांची सेवा पूर्ण झालेली आहे. अशा सहा ते नवव्या टप्प्यावरील वेतन घेणाऱ्या अधिव्याख्यात्याचे वेतन रु. १४,९४० वर निश्चित करण्यात यावे. त्यांना त्यांच्या नियमित दिनांकास पुढील वेतनवाढ मिळेल. दहा ते तेराव्या वेतनटप्प्यावरील ह्या निवडश्रेणीतील अधिव्याख्यात्यांना एक वेतनवाढ मिळून त्यांचे वेतन रु. १५,३६० निश्चित होईल. मात्र दिनांक १.१.१९९६ रोजीच १ वेतनवाढ दिल्याने त्यांची पुढील वेतनवाढ १२ महिन्यांनी म्हणजे १.१.१९९७ रोजी असेल. चौदाव्या व पंधराव्या टप्प्यावरील ह्या निवडश्रेणी अधिव्याख्यात्यांना दोन वेतनवाढी मिळून त्यांचे वेतन रु. १५,७८० निश्चित होईल. त्यांनाही १२ महिन्यांनंतर पुढील वेतनवाढ मिळेल.

३. प्राचार्य पदी नियुक्त होण्यापूर्वी जे निवडश्रेणी अधिव्याख्याता पदनामीत प्रपाठक म्हणून कार्यरत होते, त्यांचेही त्यांच्या निवडश्रेणीतील कार्यकाळास ५ वर्षे पूर्ण झाल्यावर उपरोक्त प्रमाणे रु. १४,९४० वेतन निश्चित करावे. महाविद्यालयीन शिक्षण संस्थेतून सहसंचालक, उच्च शिक्षण पदावर नियुक्त झालेल्या निवडश्रेणी अधिव्याख्याता/प्रपाठकांनाही असाच लाभ देण्यात यावा.

४. दिनांक १.१.९६ व त्यानंतर ज्यांनी पी.एच.डी. अर्हता प्राप्त केली असेल त्यांना २ अग्रिम वेतनवाढीचा लाभ मिळेल. दिनांक १.१.१९९६ नंतर प्रथमतःच सेवेत आलेल्यांनाही परिच्छेद ११ नुसार अग्रिम वेतनवाढीचा हा लाभ मिळेल. मात्र दिनांक १.१.१९९६ पूर्वी ज्यांनी पी.एच.डी. पदवी प्राप्त केली. त्यांच्या बाबतीत शासनाकडून स्पष्टीकरणात्मक निदेश मागविले असून ते प्राप्त झाल्यावर संबंधितांना त्यानुसार लाभ देण्याबाबत कार्यवाही

करण्यात यावी.

५. प्रयोगशाळा निदेशक, ट्युटर, मेथड मास्टर : शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्र. एनजीसी-१३९२/६३३८०(२४०१) विशि-४ दिनांक १६.२.१९९९ द्वारे रु. १७४०-३००० वेतनश्रेणीत कार्यरत असलेल्या प्रयोगशाळा निदेशक, ट्युटर, मेथडमास्टर यांनी रु. २७०० ह्या टप्प्यावरील दक्षतारोध पार केल्यानंतर, त्यांना रु. २२००-४००० ही वेतनश्रेणी विशिष्ट अटीवर देण्यात आली होती. ह्या २२००-४००० वेतनश्रेणी दिलेल्या पदधारकांना त्याच अटीवर रु. ८००० ते १३६०० वेतनश्रेणी देण्यात यावी. मात्र पूर्वीच्याच अटीप्रमाणे दिनांक १.१.१९९८ पर्यंतचा रु. ८०००-१३५०० वेतनश्रेणीतील काल्पनिकरित्या निश्चित केलेल्या वेतनवाढीच्या थकवाकीचा लाभ अनुज्ञेय असणार नाही. त्याचा रु. ५,५०० ते ९००० वेतनश्रेणीत त्यांना जे वेतन मिळाले असेल त्याचा लाभ दिनांक ३१.१२.१९९७ पर्यंत मिळेल व ८,००० ते १३,५०० वेतनश्रेणीची थकवाकी दिनांक १.१.१९९८ नंतरच्या कालावधीसाठी मिळेल.

६. शासन निर्णय एनजीसी-१७९४/७९४५/विशी-५४ दिनांक २२.१२.१९९५ च्या तरतुदीनुसार नेट/सेट उत्तीर्ण न झालेल्या तदर्थ स्वरूपाच्या नियुक्त्यावरील अधिव्याख्यात्यांची वेतननिश्चिती शासन निर्णय क्र. एनजीसी/१२९८/(४५६२)विशि-४ दिनांक २२ मे, १९९८ च्या तरतुदीनुसार त्यांची काल्पनिकरित्या वेतनवाढ मुक्त केल्यामुळे देय होणाऱ्या वेतनमानानुसार दिनांक १.१.१९९६ ची वेतननिश्चिती करून पुढील १.४.१९९८ पर्यंतच्या वेतनवाढी काल्पनिकरित्या देण्यात याव्यात. ह्या अधिव्याख्यात्यांना सुधारित वेतनश्रेणीमुळे दिनांक १.४.१९९८ पर्यंत देय होणारी थकवाकीची रक्कम कशी द्यावी. याबाबत शासनाचे निर्देश मागविण्यात आलेले आहेत. ते प्राप्त झाल्यावर त्यानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

७. मागावसर्गीय संवर्गासाठी आरक्षित जागी तसेच प्रतिनियुक्तीवरील अधिव्याख्यात्यांची वेतननिश्चिती प्रचलित नियमानुसार समकक्ष वेतनश्रेणीत करण्यात यावी.

८. शासकीय आस्थापनात महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेत येणाऱ्या पदावर स्थानिकरित्या अथवा तात्पुरत्या स्वरूपात नियुक्त केलेल्या अधिव्याख्यात्यांची दिनांक १.१.१९९६ ची स्थाननिश्चिती प्रचलित नियमानुसार करावी. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या शिफारशीवर नामनिर्देशनाचे परिविक्षाधिपण म्हणून नियुक्ती झाली असल्यास महाराष्ट्र नागरी सेवा (वेतन) नियम १९८१ किमान टप्प्यावर (पी.एच.डी.- एम.फील असल्यास त्यासाठीच्या अग्रीम वेतनवाढी द्याव्यात) वेतननिश्चिती करावी. परिविक्षाकाल समाधानकारकरित्या पूर्ण केल्यानंतर शासन निर्णय दिनांक २३ मार्च १९९४ च्या तरतुदीप्रमाणे वित्त विभागाच्या सहमतीने वेतननिश्चिती करण्याची कार्यवाही संबंधित संस्थाद्वारे करण्यात यावी.

९. न्यायप्रविष्ट प्रकरणाबाबत न्यायालयाचे, विद्यापीठ न्यायाधिकरणाचे त्यांच्या वेतनासंदर्भात काही अंतरिम आदेश असल्यास यथास्थिती त्यानुसार समकक्ष वेतनश्रेणीत वेतननिश्चिती करावी. न्यायालयाच्या ह्या बाबतच्या आदेशाचा कोणताही प्रकारे भंग होणार नाही ह्याची संबंधितांनी दक्षता घ्यावी.

१०. अर्धवेळ अधिव्याख्याता : शासन निर्णय क्र. युजीसी.१२९०/(१६७५)/युनि-४ दिनांक १७.८.१९९१ व शुद्धीपत्रक दिनांक १३.९.१९९१ नुसार रु. ११००-२००० वेतनश्रेणीत कार्यरत अर्धवेळ, अधिव्याख्यात्यांची संदर्भाधीन शासन निर्णय दिनांक ११.१२.१९९९ च्या परिच्छेद १७ नुसार वेतननिश्चिती करतांना तूर्त रु. ८०००-२७५-१३५०० च्या वेतनश्रेणीच्या निम्मे म्हणजे रु. ४०००-१३७.५०-६७५० वेतनमानात निश्चिती करावी. त्यांच्या स्थाननिश्चिती तद्भवत अंशकालीका बाबतीत शासनाचे तपशीलवार आदेश प्रतिकक्षाधिन आहेत. ते प्राप्त झाल्यावर त्यानुसार कार्यवाही करावी.

११. शासन निर्णय क्र. एनजीसी-१२९९ (२१६६७) युनि-४ दिनांक ३०.३.९४ नुसार विधी महाविद्यालयांना सुधारित वेतनश्रेणी लागू करण्यात आल्यात. विधी महाविद्यालयातील अधिव्याख्यात्यांचीही उपरोक्त दिनांक ११.१२.१९९९ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार वेतननिश्चिती करावी.

१२. शारीरिक शिक्षण संचालक व ग्रंथपाल : शारीरिक शिक्षण संचालक व ग्रंथपालांच्या वेतननिश्चिती संदर्भात शासनाने वेळोवेळी निर्गमित

केलेले आदेश व परिपत्रके यांच्या आधारे आपल्या विभागातील शिक्षक वर्गाच्या वेतननिश्चितीचे पुनरावलोकन करून वेतननिश्चिती योग्यप्रकारे झाली असल्याची खात्री करून घ्यावी व सुधारित वेतनश्रेणीत वेतननिश्चिती करावी. न्यायप्रविष्ट प्रकरणी न्यायालयाने दिलेल्या अंतरिम आदेशानुसार योग्य ती कार्यवाही करून समकक्षश्रेणी वेतनमानात निश्चित करावे. ती निश्चिती न्यायालयाच्या अंतिम निर्णयाधीन राहिल. अशाप्रकरणी न्यायालयाच्या आदेशाचा कोणत्याही प्रकारे अवमान होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

१३. वरील शासन निर्णयात काही पदांचा नामनिर्देश नाही. पण प्रत्यक्ष शिक्षक संवर्गातील व्यक्तीच्या नियुक्तीने भरलेली शैक्षणिक पदे विद्यापीठांत अस्तित्वात आहेत ह्या पदांना पूर्वी युजीसी वेतनश्रेणी दिली असेल तर त्यांचीही वेतननिश्चिती समकक्ष सुधारित वेतनश्रेणीत करावी. या बाबतीत काही अडचणी शंका असल्यास लेखी स्पष्टीकरण घेऊन निराकरण करून घ्यावे. मात्र अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या वेतनश्रेणी लागू असणारी पदे दिनांक ११.१२.१९९९ च्या शासन निर्णयात अंतर्भूत नाहीत ह्याची स्पष्ट नोंद घ्यावी. सबब त्यांची सुधारित वेतनश्रेणीतील वेतननिश्चिती करण्याचा तूर्त प्रश्न उद्भवत नाही.

१४. दिनांक ११.१२.१९९९ च्या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद १६ (पृ. ९) प्रोफेसर (प्रमोशन) ह्या शिर्षकाखालील "The requirement of participation" पासून सुरू होणार आणि पृष्ठ १० वर "by the State Government" ह्या वाक्यांशाने संपणारे तीन उपपरिच्छेदाना स्वतंत्र परिच्छेद समजण्यात यावा त्याला १६(अ) क्रमांक द्यावा.

१५. उपरोक्त दिनांक ११.१२.१९९९ च्या शासन निर्णयासोबतचे शिघ्रगणक तक्ता शासन शुद्धीपत्रक दिनांक ३ मार्च २००० द्वारे बदलण्यात आले असून सुधारित तक्त्यांचा वापर करावा.

१६. सहसंचालकाकडून वेतननिश्चिती झाल्यानंतर वरिष्ठ लेखापरिक्षकांनी तपासून त्यांच्या स्वाक्षरीने सेवापुस्तकामध्येही प्रमाणित करावी.

१७. मानव संसाधन मंत्रालयाची क्र.एफ-१/२२/९७-यु-१ दिनांक २०.८.९९ व २४ मार्च १९९९ ची पत्रे सोबत माहितीसाठी जोडली आहेत. त्याखेरीज शासनाकडून ज्या मार्गदर्शक सूचना मिळतील त्या आपणास पाठविण्यात येतील. ही वेतननिश्चिती अत्यंत शिघ्रपणे दिनांक ३१ मार्च २००० पूर्वी पूर्ण करावयाची असल्याने आपल्या प्रशासन अधिकाऱ्यांना तद्वत वरिष्ठ लेखा परिक्षकांना उपरोक्त काळात कोणत्याही प्रकारची रजा उपभोगता येणार नाही. व रजेवर आहेत त्यांचा सत्वर रुजू होण्याचे आदेश द्यावेत. अन्यथा त्यांच्यावर जबाबदारी निश्चित करून कार्यवाही करण्यात येईल याची जाणीव करून द्यावी. विभागीय पातळीवर सहसंचालक व वरिष्ठ लेखापरीक्षकांच्या कार्यालयात समन्वय राखण्यात यावा. सुधारित वेतनश्रेणीतील वेतननिश्चिती कार्यक्रमाबाबत विभागीय पातळीवर देण्यात आलेल्या सूचना वरिष्ठ लेखापरीक्षकांनी पाळाव्यात. ज्या विभागाचे काम वेळेत किंवा मुदतीपूर्वी पूर्ण होईल त्या विभागाच्या अधिकाऱ्यांच्या गोपनीय अभिलेखात त्याची नोंद घेण्यात येईल.

१८. वेतननिश्चितीची अमलबजावणी करतांना काही अपवादात्मक बाबी समोर येतील. अशा प्रकरणांची यादी करण्यात यावी. अशी प्रकरणे शिक्षण संचालकांच्या अध्यक्षतेखालील पुढील सदस्यांचा समावेश असलेल्या उपसमितीसमोर सादर करावीत आणि या समितीने मान्य केल्यानंतरच ती प्रकरणे निकाली काढावीत.

उपसमिती

१. डॉ. एस.एन. पठाण, उच्च शिक्षण संचालक - अध्यक्ष
२. श्री. सुभाष नाफडे, सहसंचालक, उच्च शिक्षण, जळगाव विभाग
३. श्री. अ.म. भट्टलवार, अवर सचिव, उच्च शिक्षण विभाग - सदस्य
४. श्री. अ.म.सावंत प्रशासन अधिकारी, मुंबई विभाग - सदस्य
५. श्री. बी.के. गुप्ता, वरिष्ठ लेखापरिक्षक, - सदस्य
६. श्री. एस.एन.माळोदे, शिक्षण उपसंचालक, - सदस्य सचिव

शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य - पूणे

MINUTES

of the General Body Meeting of
NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION
held at 12.00 noon on
SUNDAY, the 14th May, 2000 at
G.S. College of Commerce and Economics
(Seminar Hall) Nagpur

General Body of Nagpur University Teachers' Association met at 12.00 noon on Sunday, the 14th May, 2000 at Seminar Hall, G.S. College of Commerce and Economics Nagpur. Prof. B.T. Deshmukh, President was in the chair. The membership numbers of the members present at the meeting are as follows :-

01, 17, 44, 48, 72, 90, 115, 129, 137, 153, 154, 167, 172, 181, 259, 260, 267, 311, 362, 370, 380, 388, 389, 391, 438, 456, 496, 525, 669, 670, 723, 724, 754, 809, 810, 840, 892, 987, 987, 1113, 1136, 1148, 1161, 1177, 1217, 1223, 1223, 1258, 1380, 1401, 1406, 1433, 1448, 1488, 1527, 1534, 1538, 1561, 1647, 1654, 1655, 1733, 1748, 1831, 1846, 1849, 1906, 1960,

2038, 2049, 2102, 2103, 2131, 2137, 2138, 2154, 2158, 2256, 2375, 2439, 2497, 2524, 2603, 2606, 2662, 2693, 2742, 2776, 2861, 3071, 3127, 3140, 3205, 3234, 3236, 3255, 3299, 3319, 3321, 3341, 3351, 3353, 3357, 3362, 3365, 3379, 3424, 3427, 3451, 3480, 3492, 3494, 3498, 3508, 3518, 3566, 3568, 3621, 3638, 3639, 3645, 3667, 3686, 3706, 3711, 3780, 3846, 3878, 3887, 3924,

Agenda of the General Body meeting was circulated on pages 61 to 63 of 2000 NUTA Bulletin. Additional Agenda was circulated to members as on pages 43 to 46 of 2000 Ex-File.

ITEM NO. 269 : CONFIRMATION OF MINUTES :

CONFIRMED the minutes of the General Body meeting of Nagpur University Teachers' Association held at 12.00 noon on Sunday, the 19th September, 1999 at Shri Shivaji Arts & Commerce College, Amravati.

Note :- 1) Copy of the minutes was Circulated on pages 108 to 113 of 1999 NUTA Bulletin.

2) Corrections, if any, were invited in the copy of the Minutes of the General Body Meeting of Nagpur University Teachers' Association held at 12.00 noon on Sunday, the 19th September, 1999, at Shri. Shivaji Arts & Commerce College, Amravati vide No.CIM/7 Dated 1st October 1999 published on page 113 of 1999 Nuta Bulletin. No correction was received.

विषय क्रमांक २६९ (अ) :

डॉ. स.त्र्य.कुल्ली यांचे दुःखद निधनावद्दल शोक प्रस्ताव

प्रा. संतोष आंबेकर यांनी डॉ.स.त्र्य. कुल्ली यांच्या दुःखद निधनावद्दल मांडलेला पुढील शोकप्रस्ताव **सम्मत करण्यात आला** :-

“बुलडाणा येथील जिजामाता महाविद्यालयातील पदव्युत्तर मराठी विभागाचे प्रमुख आणि सुप्रसिद्ध मार्क्सवादी विचारवंत प्रा.डॉ.सदाशिव त्र्यंबक कुल्ली यांचे दिनांक २३ नोव्हेंबर १९९९ रोजी हृदय विकाराच्या तीव्र झटक्याने दुःखद निधन झाले. डॉ. कुल्ली हे “नुटा” चे सक्रिय सभासद होते. ते एक अभ्यासू शिक्षक, व्यासंगी समीक्षक, तळमळीचे वक्ते आणि पुरोगामी विचारसरणीचे पुरस्कर्ते होते. डॉ. कुल्ली ह्यांच्या नावावर मराठी साहित्याची समीक्षा करणारे तीन टीकाग्रंथ प्रसिद्ध आहेत. त्यापैकी त्यांच्या “तीन अर्वाचीन कवी : एक मार्क्सवादी दृष्टीक्षेप,” “जिए : जीवनदृष्टी आणि प्रतिमासृष्टी,” ह्या दोन पुस्तकांना महाराष्ट्र शासनाने उत्कृष्ट ग्रंथनिर्मितीचा राज्यपुरस्कार देऊन सन्मानित केले आहे.या ठरावाद्वारे डॉ. कुल्ली यांच्या सामाजिक, शैक्षणिक आणि संघटनात्मक कामाचा गौरव करण्यात येत आहे. त्यांच्या कामाचा वारसा पुढे चालविणे हीच त्यांना खरी श्रद्धांजली आहे. परमेश्वर त्यांच्या आत्म्यास शांती आणि सद्गती देवो.”

अध्यक्षांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्या. सभेने दोन मिनीटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगत सदस्यांना आपली आदरांजली वाहिली. **सम्मत केलेल्या शोकप्रस्तावाची प्रत संघटनेच्या वतीने सचिव शोकाकूल कूटुंबियांकडे पाठवितील असे अध्यक्षांनी सांगितले.**

ITEM NO. 270 : APPROVAL TO THE ANNUAL REPORT :

CONSIDERED AND APPROVED the Annual Report regarding the working of the Association for the calendar year ending on 31st December, 1999.

Notes : (i) As per Article VI (b) (iii) of the Constitution of NUTA, the Annual Report of the working of the Association was prepared by the Executive Committee (vide item No.4 of 2000) and was placed for the approval of the General Body.

(ii) The Copy of the Annual Report was circulated on pages no.52 to 54 of 2000 NUTA Bulletin.

(iii) Prof. E.H.Kathale, Secretary presented the Annual Report on behalf of the Executive Committee.

ITEM NO. 271 : APPROVAL TO THE ANNUAL BUDGET :

APPROVED the Annual Budget of the Association for the Financial year commencing on 1st April, 2000.

Notes : (i) Prof. S.A.Tiwari, Treasurer, NUTA, presented the Budget on behalf of the Executive Committee.

(ii) The copy of the Budget was circulated on page No.52 of 2000 NUTA Bulletin.

ITEM NO.272 : APPOINTMENT OF THE AUDITORS :

CONSIDERED AND APPROVED the following resolution for the appointment of Auditors for the Financial year ending on 31st March, 2000 namely :-

"C.R.Sagdeo & Co. Chartered Accountant "Prabha Niwas" Nagpur be appointed as auditor for the Financial year ending on the 31st March 2000"

Note : (i) As per Article VII of the Constitution the "General Body shall appoint auditors annually in the Annual Meeting of the Association."

(ii) The Executive Committee resolved to recommend the above resolution (Vide item No. 3 of 2000) which was placed before the General Body for its approval.

(iii) Prof. S.A.Tiwari Treasurer, on behalf of the Executive Committee, moved the resolution.

ITEM NO. 273 : INCREASE IN LIFE MEMBERSHIP FEE

(१) कार्यकारी मंडळाच्या वतीने कोषाध्यक्ष प्रा. एस.ए.तिवारी यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला :-

That the life membership Fee of NUTA be increased from Rs. 2001 to Rs. 4001/-

(२) प्रा. तिवारी यांच्या प्रस्तावाला प्रा. अ.शा. रहाटे यांनी सुचविलेली सुधारणा पुरवणी कामकाज पत्रिकेमध्ये (Additional Agenda was circulated to members as on pages 43 to 46 of 2000 Ex-File.) समाविष्ट करण्यात आली होती. श्री. रहाटे हे सभेला अनुपस्थित असल्याने ती सुधारणा मांडण्यासाठी श्री. प्रा.मा.गो. लोमटे यांनी परवानगी मागितली. “ज्यांनी सुधारणा सुचविली त्यांनीच ती मांडावयास पाहिजे. तथापि सुचविण्यात आलेल्या सुधारणेचे महत्त्व लक्षात घेता आपण अशी परवानगी देत आहोत परंतु हे पुर्वोदाहरण म्हणून देता येणार नाही” असे अध्यक्षांनी सांगितले. अध्यक्षांच्या परवानगीने व सभेच्या अनुमतीने **पुढील सुधारणा प्रा.मा.गो. लोमटे यांनी मांडली. :-**

"On behalf of faculty members of B.N.College of Engg., Pusad (L.M. of NUTA as well as Non members, willing to join NUTA), We request your goodself to extend the date of acceptance of the payment of Rs. 1000/-, the first instalment towards Life Membership Fee, from 13th May 2000 to 31st Dec. 2000".

(३) मूळ प्रस्ताव व सुचविण्यात आलेली सुधारणा **एकत्रित रित्या विचारात घेण्यात आली.** प्रा. तिवारी यांनी मांडलेला मूळ प्रस्ताव सभेने पुढील स्वरूपात **सम्मत केला :-**

That the life membership Fee of NUTA be increased from Rs. 2001 to Rs. 4001, With effect from 1st January 2001

Notes : (A) The provision in the Constitution of the Association is in para 3, which reads as follows :

"The Life Membership Fee may be increased at any time by a

resolution passed by the General Body''.

विषय क्र. २७४ :

डॉ. अरुण सातपुतळे यांची नागपूर विद्यापीठाच्या कुलगुरुपदी नियुक्ती झाल्याबद्दल अभिनंदन

कार्यकारी मंडळाच्या वतीने डॉ.एकनाथ कठाळे यांनी मांडलेला पुढील प्रस्ताव **संमत करण्यात आला :-**

गुणवत्ताप्राप्त विद्यार्थी या नात्याने पदव्युत्तर पदवी व त्यानंतर १९७२ मध्ये संशोधनार्थ पी.एच.डी. मिळवून नागपूर विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर विभागात १९६७ पासून कार्यरत असलेले जेष्ठ शिक्षक, विद्यार्थी संघटना, शिक्षकेतर कर्मचारी संघटना व शिक्षक संघटनांशी गेली तीस वर्षे अत्यंत जवळच्या व जिद्दाळ्याच्या वेगवेगळ्या नात्याने संबंधात आल्याने विद्यापीठाच्या क्षेत्रात एका समृद्ध व्यक्तिमत्त्वाचे धनी असलेले डॉ.अरुण सातपुतळे यांची नागपूर विद्यापीठाचे कुलगुरु म्हणून जी निवड झाली त्याबद्दल या सभागृहाला अतीव आनंद होत आहे.

१९६९ मध्ये नागपूर विद्यापीठाच्या त्यावेळच्या कोर्टावर (सिनेट) ते सदस्य म्हणून निवडून आले व त्यानंतर सतत गेली ३०-३२ वर्षे नागपूर विद्यापीठाच्या विविध मंडळांवर व प्राधिकरणांवर कार्य करण्याचा अत्यंत समृद्ध अनुभव त्यांच्या गाठीशी आहे. गेले अनेक वर्षे नागपूर विद्यापीठ शिक्षक संघ व महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या नेतृत्वमंडळांमध्ये त्यांनी अत्यंत प्रभावी रीतीने कार्य केलेले आहे. त्यांच्या नेतृत्वात नागपूर विद्यापीठाची गौरवास्पद वाटचाल होईल असा विश्वास ही सभा व्यक्त करित आहे.

विषय क्रमांक २७५ :

नेटग्रस्तांना न दिलेल्या वेतनवाढी व वरीष्ठश्रेणी

(१) प्रा.श्री. विजय दिक्षीत यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला. :-

महाराष्ट्र शासनाने नेटग्रस्तांसाठी मागील पाच वर्षांमध्ये वारंवार अनाकलनिय असे निर्णय प्रसृत केले आहे. याच मालिकेतील आतापर्यंतचा शेवटचा निर्णय (क्रमांक एनजीसी १२९८/(४५६२)/विशि-४) दिनांक २२ मे १९९८ रोजी निर्गमित केला गेला. यानुसार नेट/सेट पात्रता परीक्षा उत्तीर्ण नसणाऱ्या अधिव्याख्यात्यांच्या ज्या वेतनवाढी दि. २२ डिसेंबर १९९५ पासून रोखल्या होत्या, त्या दि. १ एप्रिल १९९८ पासून एक सवलत म्हणून मुक्त करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे. परंतु याच निर्णयात पुढे असेही स्पष्ट केले आहे की, "रोखलेल्या वेतनवाढी मुक्त करतांना संबंधित अधिव्याख्यात्यांना दि. १ एप्रिल १९९८ पूर्वीची थकवाकी मात्र देय होणार नाही. तसेच वेतनवाढ देण्याची सवलत दिली तरी त्यामुळे त्यांच्या नियुक्त्या नियमित झाल्या असे गृहीत धरू नये." उपरोक्त विचित्र निर्णयामुळे नेटग्रस्तांना दि. २२ डिसेंबर १९९५ ते १ एप्रिल १९९८ या काळातील वेतनवाढी मिळू शकल्या नाहीत. तसेच ज्यांच्या सेवेला आठ वर्षे पूर्ण झालीत, त्यांची वरीष्ठ श्रेणीमध्ये करावयाची वेतन निश्चिती थांबविण्यात येत आहे. असा हा अन्यायपूर्ण निर्णय महाराष्ट्र शासनाने विनाविलंब मागे घ्यावा अशी विनंती ही सभा करित आहे.

(२) पुरवणी कामकाज पत्रिकेमध्ये (Additional Agenda was circulated to members as on pages 43 to 46 of 2000 Ex-File.) प्रसृत करण्यात आलेली या संदर्भातील सहा महत्वपूर्ण कागदपत्रे विचारात घेण्यात आलीत.

(३) चर्चेनंतर पुढील प्रस्ताव **संमत करण्यात आला :-**

प्रा.श्री. विजय दिक्षीत यांनी मांडलेला प्रस्ताव विचारात घेण्यात आला प्रस्तावामध्ये अंतर्भूत असलेल्या तक्रारी सर्व शक्तीनिशी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या वतीने महाराष्ट्र शासनाकडे व अ.भा. प्राध्यापक महासंघाच्या वतीने विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडे यापूर्वीही मांडण्यात आलेल्या आहेत, यानंतर सुद्धा मांडण्यात याव्यात असे ठरले पण त्याचबरोबर आमसभेने पृष्ठ ४३ ते ४६ (२००० - ईएक्स फाईल) वर प्रसृत करण्यात आलेली सहा कागदपत्रेसुद्धा विचारात घेण्यात आलीत.

ही कागदपत्रे काळजीपूर्वक विचारात घेतली असता अशा शिक्षकांनी ताबडतोबीने पात्रता परीक्षेची अट पूर्ण करण्याच्या कामास लागावे हेच त्यांच्यादृष्टीने अंतिमतः हिताचे आहे, असे या सभेला वाटते.

ITEM NO. 276 :

CONSOLIDATED PENSION

The following resolution moved by Prof. B.N.Garge was adopted :

Resolved to thank the Government of Maharashtra for Finance Department Resolution for Revision of Pension dated

15th November 1999, which provides that, the consolidated Pension shall not be less than 50% of the minimum of the revised scale of pay introduced with effect from 1st January 1996 for the post last held by the Pensioner at the time of his retirement.

विषय क्रमांक : २७७ :

नवीन वेतनश्रेणीसाठी अर्थसंकल्पीय तरतूद नमूद करणाऱ्या दिनांक ९ मे, २००० च्या शासन निर्णयाची नोंद घेणे

"विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या शिफारशीनुसार ५ व्या वेतन आयोगाच्या शिफारशी लागू करणे." या विषयावरील महाराष्ट्र शासनाच्या उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने निर्गमित केलेल्या नवीन वेतनश्रेणीसाठी अर्थसंकल्पीय तरतूद उपलब्ध करणाऱ्या दिनांक ९ मे, २००० च्या शासन निर्णयाची (क्र. एनजीसी २०००/(३)/००)विशि-४) नोंद घेण्यात आली. (सदरहू शासन निर्णय पृष्ठ ४६ वर (46 of 2000 Ex-File.) प्रसृत करण्यात आला होता.)

विषय क्रमांक : २७८

सभा व्यवस्थेबद्दल आभार :

सहसचिव प्रा.अनिल ढगे यांनी महाविद्यालयाचे प्राचार्य व स्थानिक शाखेच्या इतर प्राध्यापकांनी, जिल्हा नुटाचे अध्यक्ष, सचिव व सदस्य यांनी, ही सभा यशस्वी करण्यासाठी घेतलेल्या परिश्रमाबद्दल आणि दिलेल्या सहकार्याबद्दल त्यांचे मनःपूर्वक आभार मानले. शेवटी सर्व उपस्थित सदस्यांचे आभार मानून सभा संपली असे अध्यक्षानी जाहीर केले.

स्वा / बी.टी.देशमुख
अध्यक्ष

स्वा / एकनाथ कठाळे
सचिव

*****

**Nagpur University Teachers' Association
MEETING NOTICE : 1**

Dated : 22.07.2000

From :

Prof. E. H. KATHALE

Secretary, NUTA

N-162 Reshim Bag, Nagpur 444 009

To,

All the members of the

Nagpur University Teachers' Association

Dear members,

I have the honour to inform you that General Body meeting of the Nagpur University Teachers' Association will be held at 12.00 noon, on the Day and the Date mentioned below.

2. If you propose to move any resolution for the consideration of the General Body, you are requested to send such resolution to me, with a copy to Prof. B.T.Deshmukh, President NUTA, No. 3, Subodh Colony, Near Vidarbha Mahavidyalaya, Amravati 444604 within a period of 10 days from the date of the posting of this Bulletin.

3. It will not be possible to include in the agenda, resolutions received after the due date. So please make it convenient to send such resolutions, if any, within the stipulated time. The place of the meeting will be intimated to you alongwith the agenda.

Thanking you.

Yours faithfully
Sd/- E. H. Kathale
Secretary, NUTA.

Time, Day and Date of the Meeting:

**12.00 Noon on Sunday, the
17th September, 2000**

राज्यातील माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षणसेवक योजना सुरू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन : शालेय शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एसएसएन१०९९/(३४०/९९) माशि-२, : मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक २७ एप्रिल, २०००.

वाचावे:- (१) शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक-बीजीटी १०९७/पक्र २४-अ/अर्थ-१९, दिनांक २ जून, १९९८ व १५ डिसेंबर, १९९८.

(२) सचिव, मनुष्यबळ विकास मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे क्र. एफ/२-८/९९ ईई, दिनांक २१ जुलै, १९९९ चे पत्र.

पार्श्वभूमी

१. माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शिक्षणाचा विस्तार, गुणात्मक वाढ व माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शिक्षणासाठी सुरू केलेल्या विविध योजना यामुळे माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शिक्षणावरील खर्चामध्ये मोठ्या प्रमाणावर वाढ होत आहे. माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शिक्षणाच्या विस्ताराबरोबरच त्यावरील खर्चामध्येही वाढ होत आहे ही वस्तुस्थिती आहे व यासाठी वाढीव आर्थिक तरतूद उपलब्ध करणे दिवसेंदिवस कठीण होत आहे कारण माध्यमिक शिक्षणांतर्गत प्राधान्याच्या इतर बाबींमध्येही वाढ झालेली आहे. या सर्व बाबींचा विचार करता माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शाळांना सहाय्यक होणारी एखादी पर्यायी योजना कार्यान्वित करण्याची गरज निर्माण झाली आहे.

२. काही राज्यांत प्राथमिक शिक्षणाबाबत काही पर्यायी योजना कार्यान्वित करण्यात आलेल्या आहेत. त्या संदर्भात मध्यप्रदेश शासनाने कार्यान्वित केलेली शिक्षण हमी योजना, राजस्थान शासनाने सुरू केलेली शिक्षाकर्मी योजना व गुजरात शासनाने कार्यान्वित केलेली विद्यासहाय्यक योजना इत्यादींचा उल्लेख करता येईल. गुजरात शासनाने जून १९९८ पासून प्राथमिक शिक्षक म्हणून काम करण्यासाठी मानधनावर विद्यासहाय्यक नियुक्त करण्याची योजना कार्यान्वित केली आहे. या योजनेअंतर्गत प्राथमिक शिक्षक पदावर नियुक्ती करण्यासाठी आवश्यक असलेली शैक्षणिक अर्हता प्राप्त करणाऱ्या उमेदवारांना दरमहा रू. २,५०० मानधनावर नियुक्त्या देण्यात येतात. अशाप्रकारे नियुक्ती दिलेल्या उमेदवारांना नियमित सेवेत सामावून घेण्याची हमी गुजरात शासनाने दिलेली आहे. ही योजना मा. गुजरात उच्च न्यायालयाने काही सुधारणा/सूचना करून मान्य केलेली आहे. आता गुजरात शासनाने माध्यमिक शाळांसाठीही हीच योजना सुरू केली आहे.

३. केंद्रशासनाने सर्व राज्यांशी चर्चा करून सर्व शिक्षा अभियान ही योजना तयार केली आहे. या योजनेच्या प्रारूप आराखड्यात माध्यमिक शिक्षकांच्या पदांचे निर्धारण व निमिशिक्षकांची (Para Teachers) नियुक्ती या मुद्यासंदर्भात खालीलप्रमाणे नमूद केले आहे :-

While agreeing that the salaries of teachers must be respectable in order that their position in society is respected, it must also be realised that the choice, in the interim period, is between no teacher and a teacher being paid a substantial emolument but not necessarily full pay-scale. Here also, a provision may be made by the concerned States not to dilute minimum qualifications in contravention of the National Council of Teacher Education (NCTE) guidelines in this regard. State specific schemes should work out operational arrangements to ensure that all teachers attain at least twelve years of schooling and two years of training before they are considered for any regular pay scale appointment. It will be up to the State to develop a framework for appointment of teachers within the guidelines of the National Council of Teacher Education. The States may also like to define the duration of the interim period as regards appointment of teachers on a lump sum emolument in the light of clear judicial pronouncements in the matter in Gujarat and Madhya Pradesh States.

४. वर नमूद केलेल्या परिस्थितीत महाराष्ट्र राज्यात गुजरात शासनाच्या विद्यासहाय्यक योजनेच्या धर्तीवर पर्यायी योजना राबविणे अत्यंत आवश्यक झाले आहे. यासंदर्भात राज्यातील सर्व माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शाळात/कनिष्ठ महाविद्यालयात आणि अध्यापक विद्यालयात शिक्षकांच्या रिक्त पदांवर

शिक्षणसेवक नियुक्त करण्याची योजना सुरू करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय

१. राज्यातील सर्व मान्यताप्राप्त खाजगी माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शाळात/कनिष्ठ महाविद्यालयात आणि अध्यापक विद्यालयात शिक्षणसेवक योजना कार्यान्वित करून शिक्षणसेवक नियुक्त करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. सोबतच्या जोडपत्र-अ मध्ये या योजनेचा तपशिल देण्यात आला आहे.

२. या योजनेअंतर्गत शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्त करावयाच्या उमेदवारास द्यावयाच्या नियुक्ती पत्राचा नमुना जोडपत्र-ब मध्ये व शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्ती देण्यात आलेल्या उमेदवाराकडून लिहून घ्यावयाच्या हमी पत्राचा नमुना जोडपत्र-क मध्ये देण्यात आला आहे. त्यात नमूद केलेल्या अटी व शर्तीनुसार माध्यमिक शाळांत/उच्चमाध्यमिक शाळांत/कनिष्ठ महाविद्यालयात आणि अध्यापक विद्यालयात शिक्षणसेवक नियुक्त करावयाचे आहेत.

३. संबंधित, आस्थापनेवर माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालय/अध्यापक विद्यालय शिक्षकांची जेवढी पदे मंजूर असतील व त्यापैकी जेवढी पदे नियमित स्वरूपात भरलेली असतील ती वगळून उर्वरित रिक्त पदां मर्यादेपर्यंत शिक्षणसेवक नियुक्त करावयाचे आहेत. कोणत्याही परिस्थितीत नियमित स्वरूपात भरण्यात आलेली पदे व शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्त केलेले उमेदवार यांची एकूण संख्या मंजूर पदांच्या संख्येपेक्षा अधिक असणार नाही याची खबरदारी शिक्षणसेवकाच्या नियुक्तीला मंजूरी देतांना संबंधित सक्षम प्राधिकार्यांनी घ्यावी.

४. हा शासन निर्णय तात्काळ अंमलात येईल.

५. शिक्षणसेवकाच्या नियुक्तीवरील खर्च माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शिक्षकांच्या मंजूर पदांवरील खर्च असल्यामुळे तो ती पदे ज्या लेखाशीर्षाखाली मंजूर आहेत त्या लेखाशीर्षाखालीच करण्यात यावा.

६. हे आदेश माजी शासकीय माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शाळा, शासकीय अध्यापक विद्यालये, तसेच जिल्हा परिषदा, नगर परिषदा व महानगरपालिका यांच्या माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शाळांना लागू राहतील.

७. हा शासन निर्णय ग्राम विकास विभाग व सामान्य प्रशासन विभाग यांच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ८४८/९९/व्यय ५-अ, दिनांक ९ सप्टेंबर, १९९९ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,
(ज. मो. अभ्यंकर)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

FS **** P 119

Grams : UNIGRANTS

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

BAHADUR SHAH ZAFAR MARG : NEW DELHI-110002.

7 th April, 2000.

Sh. B. Vijay Kumar

General Secretary, A.I.F.U.C.T.O. H.NO. 4-3-225/8,
Gujarati Galli, Bank Street, Koti, Hyderabad-500 195

Sub : Refresher Courses-Gap-Regarding.

Sir,

Please refer to your meeting in U.G.C. on 5.1.2000. One of the demands made by your organisation was the withdrawal of the condition of a gap of two years between 2 refresher courses. I am directed to convey the Commission's inability to accept your request. This issues with the approval of the Secretary.

Yours Faithfully,

(Mrs. Jaswant Kaur) Section Officer.

AF **** P 207

जोडपत्र-अ

शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग क्रमांक: एसएसएन१०९९/(३४०/९९) माशि-२, दिनांक २७ एप्रिल, २००० चे सहपत्र

राज्यातील सर्व मान्यताप्राप्त खाजगी माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालये/अध्यापक विद्यालये यात शिक्षणसेवक नियुक्त करण्याची योजना

१. शिक्षणसेवकाची नियुक्ती

माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शाळेकरिता/कनिष्ठ महाविद्यालयाकरिता/अध्यापक विद्यालयाकरिता मंजूर असलेल्या शिक्षकांच्या पदांवर शिक्षणसेवकाची नियुक्ती करण्यात येईल.

२. शिक्षणसेवकाची शैक्षणिक अर्हता

शिक्षण सेवक म्हणून नियुक्त करावयाच्या उमेदवारांची शैक्षणिक अर्हता खालीलप्रमाणे राहिल:-

शैक्षणिक अर्हता

१. माध्यमिक शाळा (इयत्ता ५वी ते ७वी) : एस.एस.सी./एच.एस.सी. अधिक डी.एड

२. माध्यमिक शाळा (इयत्ता ८वी ते १०वी) : पदवी अधिक बी.एड.

३. अध्यापक विद्यालय पदवी अधिक बी.एड.

४. उच्चमाध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालये : पदव्युत्तर पदवी (द्वितीय श्रेणी) अधिक बी.एड.

५. उच्चमाध्यमिक शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालये (अपूर्ण अर्हता) : पदव्युत्तर पदवी (द्वितीय श्रेणी) अथवा पदव्युत्तर पदवी (तृतीय श्रेणी) अधिक बी.एड

३. शिक्षणसेवकाची कर्तव्ये

१. विद्यार्थ्यांची शाळांतील उपस्थिती टिकविण्याच्या दृष्टीने पालकांशी संपर्क ठेवणे.

२. शाळेत/कनिष्ठ महाविद्यालयात/अध्यापक विद्यालयात दररोज संपूर्ण शालेय कालावधीमध्ये नियमित व वेळेवर उपस्थित राहणे.

३. अभ्यासक्रमामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे आवश्यक ते शैक्षणिक साहित्य निर्माण करणे.

४. नेमून दिलेल्या विषयांचे विहित कार्यपध्दतीनुसार अध्यापन करणे.

५. शासनाने आवश्यक केलेल्या प्रशिक्षणास उपस्थित राहणे.

६. शाळेचे मुख्याध्यापक/प्राचार्य यांच्या नियंत्रणाखाली काम करणे व शैक्षणिक तथा प्रशासकिय बाबींवाबत त्यांच्या आदेशांचे पालन करणे.

७. वर्गातील विद्यार्थ्यांचे सातत्यपूर्ण व सर्वकष मूल्यमापन करणे.

८. शैक्षणिक व इतर उपक्रमांच्या (क्रिडा स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, इत्यादी) आयोजनामध्ये सहभागी होणे.

९. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने सुचविल्याप्रमाणे परीक्षा विषयक कामे पार पाडणे.

४. शिक्षण सेवकाला मानधन

शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्ती दिलेल्या उमेदवाराला दरमहा खाली नमूद केल्याप्रमाणे मानधन दिले जाईल. मान्यता प्राप्त अनुदानित खाजगी माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांतील शिक्षणसेवकाचे मानधन वेतनपथक (माध्यमिक) यांच्यामार्फत विहित पध्दतीने दिले जाईल :-

	शैक्षणिक अर्हता	मानधन
१. माध्यमिक शाळा (इयत्ता ५ वी ७वी)	एस.एस.सी./एच.एस.सी. अधिक डी.एड. व समतुल्य	रु. २,५००
२. माध्यमिक शाळा (इयत्ता ८ते १०वी)	पदवी अधिक बी.एड. व समतुल्य	रु. ३,०००
३. अध्यापक विद्यालय	पदवी अधिक बी.एड. व समतुल्य	रु. ३,०००
४. उच्चमाध्यमिक शाळा/ कनिष्ठ महाविद्यालये	पदव्युत्तर पदवी (द्वितीय श्रेणी) अधिक बी.एड. व समतुल्य	रु. ३,५००
५. उच्चमाध्यमिक शाळा/ कनिष्ठ महाविद्यालये (अपूर्ण अर्हता)	पदव्युत्तर पदवी (द्वितीय श्रेणी) अथवा पदव्युत्तर पदवी (तृतीय श्रेणी) अधिक बी.एड. व समतुल्य	रु. ३,०००

५. शिक्षणसेवकाच्या नियुक्तीचा कालावधी

शैक्षणिक वर्ष हे साधारणपणे जून ते एप्रिल असे असते. शिक्षणसेवकाची नियुक्ती ज्या महिन्यात होईल त्या महिन्यापासून एप्रिल महिन्यापर्यंतच्या कालावधीसाठी सदर नियुक्ती राहिल. शिक्षणसेवकाला त्याने काम केलेल्या दिवसांची गणना करून संबंधित महिन्याचे मानधन निश्चित करण्यात यावे.

६. शैक्षणिक अर्हतेतून सूट

(अ) शिक्षणसेवक या पदावर नियुक्तीसाठी वर नमूद केलेली शिक्षक या पदासाठी आवश्यक असलेली अर्हता प्राप्त करणाऱ्या उमेदवारांचीच नियुक्ती करावयाची आहे. परंतु शिक्षणसेवक या पदावर नियुक्ती करण्यासाठी मागासवर्गीयांसाठी असलेल्या विहित आरक्षणानुसार अनुसूचित जमाती आणि विमुक्त जाती व भटक्या जमाती या संवर्गातील प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध झाले नाहीत तर या मागासवर्गीय संवर्गातील अप्रशिक्षित उमेदवारांना खालील अटी व शर्तीवर नियुक्ती देता येईल :-

(१) अनुसूचित जमाती आणि विमुक्त जाती व भटक्या जमाती या संवर्गातील प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध झाले नाहीत याची नियुक्ती प्राधिकार्यांनी खात्री करून घ्यावी. संबंधित प्राधिकार्यांनी या संदर्भात जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, आयुक्त (आदिवासी विकास), जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, प्रकल्प अधिकारी (एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प) यांच्या कार्यालयाकडून प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध नसल्याचे प्रमाणपत्र प्राप्त करणे आवश्यक आहे. प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध नसल्याची पूर्ण खात्री झाल्यानंतरच शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) यांनी संस्थेने केलेल्या अप्रशिक्षित शिक्षकांच्या नियुक्तीस मान्यता द्यावी.

Grams : UNIGRANTS

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

BAHADUR SHAH ZAFAR MARG : NEW DELHI-110002.

24 th March, 2000. : F- 2/9/97(PS)

Mr. K. Gunasekharan,
Joint Secretary, University Grants Commission
Southern Regional Office, P.B.No. 152,
A.P.S.F.C. IV Floor-5-9-194 Chirag Ali Lane,
Hyderabad (A.P.)

Sub : Appointment of Guest Faculty in Place of Part-Time Teacher

Sir,

In continuation to the UGC's circular of even number dated 17.4.99 and 3.6.99 on the subject cited above, I am to inform you that the Commission considered the draft guidelines in its meeting held on 27th January 2000 and resolved that it was not in favour of a separate cadre of part-time teachers. The Commission decided that no new part-time teachers be appointed and wherever required Guest Faculty could be appointed on per lecture basis. The Commission further decided to enhance the amount of honorarium from Rs. 150/- to Rs. 250/- per lecture for Guest Teachers.

Yours Faithfully,
(Dr.(Mrs.) Pankaj Mittal)
Deputy Secretary

AF **** P 207

(२) वरील संवर्गातील अप्रशिक्षित उमेदवारांना दुसऱ्यांदा किंवा त्यानंतर पुढील प्रत्येक वेळी नियुक्ती देताना त्यावेळेही त्या संवर्गातील प्रशिक्षित उमेदवार नियुक्तीसाठी उपलब्ध नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध असतील तर प्रथम त्यांना नियुक्ती द्यावी व नंतर पदे रिक्त राहिल्यासच अप्रशिक्षित उमेदवारांना नियुक्ती द्यावी.

(३) शिक्षणसेवक म्हणून पाच वर्षे सेवा केल्यानंतर त्यांना शिक्षकाच्या नियमित पदावर नियमित वेतनश्रेणीत सामावून घ्यावयाचे आहे. तथापि अप्रशिक्षित उमेदवारांची पाच वर्षे शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्ती झाल्यास त्यांनी या पाच वर्षांच्या कालावधीत स्वप्रयत्नाने व

स्वखर्चाने प्रशैक्षणिक अर्हता प्राप्त केली पाहिजे. त्यांनी विहित कालावधीत प्रशैक्षणिक अर्हता प्राप्त केली नाही तर त्यांना नियमित सेवेमध्ये सामावून घेतले जाणार नाही.

(ब) शिक्षणसेवक या पदावर प्रशिक्षित (म्हणजे डी.एड./बी.एड अथवा तत्सम अर्हताधारक) उमेदवार उपलब्ध नसल्यास अपवाद म्हणून अशा पदांवर बी.एड. (शारीरिक शिक्षण)/ बी.पी.एड. पदवीधारक उमेदवारांना मानधनांवर शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्त्या देता येतील. मात्र या उमेदवारांच्या पदवीचा विषय शालेय विषयापैकी एक असावा व प्रशिक्षण पदवीची एक अध्यापन पध्दती शालेय शिक्षणाची असावी.

७. शिक्षणसेवकाच्या कामाचे मुल्यमापन

शिक्षणसेवकाच्या दैनंदिन कामांवर मुख्याध्यापकाने/प्राचार्याने/प्रमुख अध्यापकाने नियंत्रण ठेवावे व त्याच्या नियुक्तीच्या कालावधीतील कामाचा अहवाल नियुक्ती प्राधिकार्याकडे पाठवावा. त्याच्या पुनर्नियुक्तीसाठी नियुक्ती

प्राधिकार्याने या अहवालाचा विचार करावा.

८. शिक्षणसेवकाची पुनर्नियुक्ती

(१) शिक्षणसेवक म्हणून उमेदवारांचे काम समाधानकारक आढळून आल्यास संबंधित संस्था त्याला पुढील वर्षासाठी/कालावधीसाठी शिक्षणसेवक म्हणून पुनर्नियुक्ती शाळा समिती मार्फत देईल.

(२) शिक्षणसेवकाचे काम समाधानकारक असल्याचे शाळा प्रमुखाने प्रमाणित केल्यास त्याच उमेदवारास पुनर्नियुक्ती देण्यात यावी.

(३) ही पुनर्नियुक्ती शैक्षणिक वर्षाच्या पहिल्या महिन्यापासूनच करण्यात यावी. परंतु ती नवीन नियुक्ती राहिल व त्याच्याबरोबर नवीन हमीपत्र घेऊन त्याला नवीन नियुक्तीपत्र देण्यात येईल. यासाठी त्याला पुन्हा निवडप्रक्रियेतून जाण्याची आवश्यकता नाही.

(४) पुनर्नियुक्ती देताना मूळ निवड यादीतील गुणानुक्रम व मागील वर्षातील कामाचे प्रमाणपत्र विचारात घेऊन पुनर्नियुक्ती देण्यात येईल.

(५) शिक्षणसेवकाचे काम समाधानकारक असल्याचे शाळाप्रमुखाने प्रमाणित केल्यास त्या जागेवर अन्य उमेदवाराची नियुक्ती करता येणार नाही.

९. शिक्षणसेवकाला सेवेत सामावून घेणे

(१) शिक्षणसेवक या पदावर पाच वर्षे समाधानकारक काम केल्यानंतर संबंधित उमेदवाराला शिक्षकाच्या नियमित पदावर नियमित वेतनश्रेणीत नियुक्ती देण्यात येईल. पाच वर्षांची गणना करताना प्रत्येक वर्ष हे जून ते एप्रिल असे धरण्यात येईल. तथापि, पाच शैक्षणिक वर्षातील कर्तव्यार्थ कालावधी ५० महिने पूर्ण झाल्यानंतर अशा शिक्षणसेवकांना शिक्षक पदावर नियमित नियुक्ती देण्यात यावी. परिच्छेद १३ अन्वये अनुज्ञेय धरलेला अनुपस्थितीचा कालावधी वगळता अनुपस्थितीचा अन्य कालावधी कर्तव्यार्थ कालावधी म्हणून धरला जाणार नाही.

(२) पाच वर्षांनंतर शिक्षणसेवकाला शिक्षक म्हणून नवीन नियुक्ती दिली जाईल. त्याने शिक्षणसेवक म्हणून केलेली पूर्वीची सेवा वेतननिश्चिती, सेवा निवृत्ती वेतन किंवा अन्य कोणत्याही बाबींसाठी ग्राह्य धरली जाणार नाही.

१०. शिक्षणसेवकाच्या निवडीसाठी समिती

मान्यताप्राप्त खाजगी अनुदानित माध्यमिक/उच्चमाध्यमिक शाळातील/कनिष्ठ महाविद्यालयातील/अध्यापक विद्यालयातील शिक्षणसेवकांची नियुक्ती संबंधित संस्था शाळा समिती मार्फत करील. परंतु माध्यमिक शाळांतील शिक्षण सेवकांच्या नियुक्तीस शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक) यांची व उच्च माध्यमिक शाळांतील/कनिष्ठ महाविद्यालयातील तसेच अध्यापक विद्यालयातील शिक्षणसेवकांच्या नियुक्तीस विभागीय शिक्षण उपसंचालकांची मान्यता घेण्यात येईल.

११. निवडीसाठी कार्यपध्दती

(१) संबंधित नियुक्ती प्राधिकार्यांनी त्यांच्या आस्थापनेवर जेवढे शिक्षणसेवक नियुक्त करावयाचे आहेत त्यांची (मागासवर्गीयांच्या आरक्षणासह) संख्या निश्चित करून मागणीपत्र संबंधित शाळा समितीकडे पाठवावे.

(२) शाळा समितीच्या पदसिद्ध सचिवांनी तथा शाळा प्रमुखांनी या मागणीपत्रानुसार जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, आयुक्त (आदिवासी विकास), जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, प्रकल्प अधिकारी (एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प) यांच्या कार्यालयाकडून पात्र उमेदवारांच्या यादीसाठी मागणीपत्र पाठवावे. या कार्यालयांकडून रिक्त पदांच्या संख्येच्या पाच पट नावे मागवावीत. पाच पट नावे उपलब्ध नसल्यास उपलब्ध सर्व उमेदवारांतून पुढील कार्यपध्दतीनुसार निवड करावी. या यादीसोबत उमेदवारांनी डी.एड./बी.एड. च्या लेखी परिक्षेत (तोंडी परीक्षेचे गुण वगळून) मिळविलेले व एच.एस.सी. (इयत्ता बारावी) आणि एस.एस.सी. (इयत्ता दहावी) च्या परिक्षेत मिळविलेले गुणही नमुद करण्यास कळवावे. या कार्यालयांकडून उमेदवारांचे गुणप्राप्त होऊ शकत नसल्यास प्राप्त झालेल्या यादीनुसार उमेदवारांकडून गुणपत्रिकांच्या प्रमाणित प्रती मागविण्यात याव्यात.

(३) उपरोक्त कार्यालयांकडून उमेदवारांच्या, त्यांनी अध्यापन पदविकेच्या व पदवीच्या लेखी परीक्षेमध्ये तसेच एच.एस.सी. (इयत्ता बारावी) व एस.एस.सी. (इयत्ता दहावी) च्या परीक्षेत मिळविलेल्या गुणांसह याद्या प्राप्त झाल्यानंतर अध्यापक पदवीच्या (डी.एड.) लेखी परीक्षेत मिळविलेले गुण विचारात घेऊन गुणानुक्रमे यादी तयार करण्यात यावी.

(४) डी.एड./बी.एड. च्या लेखी परीक्षेत एकापेक्षा अधिक उमेदवारांना

महाराष्ट्र शासन

क्र. संकीर्ण १०००/(३२०/२०००)/आस्था-१

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक: १७ जून २०००.

प्रति,

१. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२. संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
३. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
४. संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
५. संचालक, ग्रंथालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

विषय:- राज्याची आर्थिक स्थिती : महसुली उत्पन्न वाढविण्यासाठी उपाययोजना उपरोक्त विषयाच्या संदर्भातील वित्त विभागाच्या दि. ३० मे, २००० च्या शासन निर्णयाची प्रत सोबत जोडली आहे.

२. राज्याची एकूण साधनसंपत्ती अपूरी पडत असल्यामुळे विकास कामासाठी पुरेसा निधी उपलब्ध करता येणे शक्य होत नाही. खर्चावर नियंत्रण ठेवणे अत्यंत आवश्यक झाले आहे. गंभीर आर्थिक परिस्थितीला सामोरे जावे लागू नये म्हणून संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये खालील उपाययोजना तात्काळ लागू करण्याचा शासनाने निर्णय घेतलेला आहे.

१. अतिरिक्त आर्थिक भार पडणाऱ्या खर्चाच्या कोणत्याही नवीन बाबी विचारात घेण्यात येऊ नयेत.

२. नवीन पदनिर्मितीचे प्रस्ताव कितीही तातडीचे असले तरी किमान सहा महिने कोणत्याही विभागाने सादर करू नयेत.

३. कर्मचाऱ्यांना कोणतेही अधिकचे भत्ते मंजूर करण्याचे प्रस्ताव विभागाने करू नयेत.

४. अनुदानित संस्थांना वेतनेतर अनुदान मंजूर करण्यात येते हे अनुदान पाचव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशीवर अंमलात येण्यापूर्वी किंवा चवथ्या वेतन आयोगाच्या शिफारशीनुसार अनुज्ञेय होते त्या मर्यादित ठेवण्यात यावे.

५. वेतनेतर अनुदान सूत्रात पाचव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशीनुसार बदल करण्यात येऊ नये. असे प्रस्ताव विचाराधीन असतील तर ते मागे घेण्यात यावे.

६. रिक्त पदे भरण्यात येऊ नयेत.

तरी वरील उपाययोजनांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी व या सूचना आपल्या नियंत्रणाखालील सर्व क्षेत्रीय अधिकार्यांच्या निदर्शनास आणाव्यात.

(अरविंद चौधरी)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन.

समान गुण असल्यास एच.एस.सी. (इयत्ता बारावी)/ पदवी परीक्षेतील गुणांच्या आधारे गुणानुक्रम ठरविण्यात यावा. एच.एस.सी.(इयत्ता बारावी)/ पदवी परीक्षेतील गुण समान असल्यास एस.एस.सी. (इयत्ता दहावी)/एच.एस.सी. (इयत्ता बारावी) परीक्षेतील गुणांच्या आधारे गुणानुक्रम ठरविण्यात यावा. एच.एस.सी. (इयत्ता बारावी) परीक्षेतील गुण समान असल्यास एस.एस.सी. (इयत्ता दहावी) गुणांच्या आधारे गुणानुक्रम ठरविण्यात यावा यानंतरही अधिक उमेदवारांना समान गुण असल्यास वयानुसार गुणानुक्रम ठरविण्यात यावा. (ज्याचे वय अधिक असेल त्याला वरचा क्रम द्यावा.)

(५) वरीलप्रमाणे तयार केलेल्या याद्या विचारात घेऊन जेवढ्या उमेदवारांना नियुक्त्या घावयाच्या असतील त्याच्या दीडपट उमेदवारांना मुलाखतीसाठी बोलाविण्यात यावे.

(६) या मुलाखती औपचारिक स्वरूपाच्या असतील. त्याद्वारे उमेदवारांचे फक्त व्यक्तीमत्त्व पाहिले जाईल. औपचारिक मुलाखतीला कोणतेही गुण देण्यात येणार नाहीत. उमेदवारांची निवड ही त्यांनी डी.एड./बी.एड. च्या लेखी परीक्षेत मिळविलेल्या गुणांवरच अवलंबून राहिल.

(७) उमेदवारांच्या गुणानुक्रमे तयार केलेल्या यादीनुसार रिक्त पदांची संख्या लक्षात घेऊन निवड सूची तयार करण्यात यावी. या निवड सूचीला सर्व सदस्यांची मान्यता घ्यावी व ती नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांकडे त्यांनी केलेल्या मागणीनुसार उमेदवारांना नियुक्ती देण्यासाठी पाठवावी. त्याचप्रमाणे ही निवडसूची उमेदवारांच्या लेखी परीक्षेतील गुणांसह संबंधित कार्यालयाच्या सूचना फलकावर लावण्यात यावी. संबंधित उमेदवारांकडून अटी व शर्ती मान्य असल्याबाबतचे जोडपत्र-क प्रमाणे हमीपत्र घेतल्यानंतर त्यांना शिक्षण सेवक म्हणून नियुक्ती देण्यात यावी. हमीपत्र लिहून घेण्याचे व नियुक्ती देण्याचे काम औपचारिक मुलाखतीच्या दिवशीच करण्यात यावे. त्यादृष्टीने योग्य ते नियोजन करावे, जेणेकरून उमेदवारांची गैरसोय होणार नाही.

(८) औपचारिक मुलाखतीसाठी किंवा नियुक्तीसाठी बोलाविलेल्या कोणत्याही उमेदवाराला येण्या-जाण्याच्या प्रवासखर्च वा अन्य भत्ता दिला जाणार नाही.

(९) औपचारिक मुलाखतीच्या वेळी निवड समितीचा एखादा सदस्य गैरहजर राहिल्यामुळे निवड समितीने तयार केलेली निवड यादी अवैध यादी ठरणार नाही.

१२. शिक्षणसेवकाच्या पदासाठी आरक्षण

शासकीय/निमशासकीय व अशासकीय कर्मचारी भरतीसाठी विविध संवर्गासाठी शासनाने विहित केलेली (अपंग व्यक्तीसाठी ३ टक्के आरक्षणासह) सर्व आरक्षणे शिक्षणसेवक पदासाठीही लागू राहतील. शिक्षणसेवकाला पाच वर्षांनंतर शिक्षकाच्या नियमित पदावर नियमित वेतनश्रेणीत सामावून घ्यावयाचे असल्यामुळे, शिक्षणसेवकांच्या पदासाठी आरक्षण निश्चित करताना शिक्षकाची नियमित असल्यामुळे शिक्षणसेवकांच्या पदासाठी आरक्षण निश्चित करताना शिक्षकाची नियमित स्वरूपात भरलेली संवर्गनिहाय पदे व शिक्षणसेवकाच्या नियुक्तीने भरावयाची पदे यांचा एकत्रित विचार करून मागासवर्गीयांसाठी आरक्षण निश्चित करावे.

१३. शिक्षणसेवकाची अनुपस्थिती

शासकीय कर्मचाऱ्याला किंवा शिक्षकाला देय असलेल्या कोणत्याही रजा शिक्षणसेवकाला अनुज्ञेय असणार नाहीत. परंतु दोन महिन्यासाठी एक दिवस याप्रमाणे जास्तीत जास्त एकूण पाच दिवसांची अनुपस्थिती मानधनासाठी ग्राह्य धरण्यात यावी. शिक्षणसेवक पाच दिवसांपेक्षा अधिक काळ अनुपस्थित असेल तर तेवढी रक्कम त्यांच्या संबंधित महिन्याच्या मानधनातून कापून घेण्यात यावी.

१४. शिक्षणसेवक योजनेअंतर्गत भरावयाच्या पदाची संख्या :-

संबंधित आस्थापनेवर माध्यमिक/उच्च माध्यमिक /कनिष्ठ महाविद्यालयीन /अध्यापक विद्यालयीन शिक्षकांची जेवढी पदे मंजूर असतील व त्यापैकी जेवढी पदे शिक्षक म्हणून नियमित स्वरूपात भरलेली असतील ती वगळून उर्वरित रिक्त पदांच्या मर्यादेपर्यंत शिक्षणसेवक नियुक्त करावयाचे आहेत. कोणत्याही परिस्थितीत नियमित स्वरूपात भरण्यात आलेली शिक्षकांची पदे व शिक्षण सेवक म्हणून नियुक्त केलेले उमेदवार मिळून एकूण नियुक्त्या शिक्षकांच्या मंजूर पदांपेक्षा अधिक असणार नाहीत. त्याचप्रमाणे शिक्षणसेवक व नियमित स्वरूपात शिक्षक म्हणून केलेल्या नियुक्त्या यांची संख्या मंजूर तुकड्याप्रमाणे देय असलेल्या व शिक्षणाधिकारी/शिक्षण उपसंचालक यांनी मंजूर केलेल्या शिक्षकांच्या पदांच्या संख्येपेक्षा अधिक असणार नाही.

१५. शिक्षणसेवकासाठी अटी :-

शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्तीसाठी निवड झालेल्या उमेदवारांकडून जोडपत्र-क मध्ये देण्यात आलेल्या नमुन्यानुसार हमीपत्र घेऊन त्यास नियुक्ती देण्यात यावी. नियुक्तीपत्रामध्ये नियुक्तीप्राधिकाऱ्याने पुढील अटी नमूद कराव्यात :-

१) नियुक्तीचा कालावधी संपल्यानंतर शिक्षणसेवकांची नियुक्ती आपोआप संपुष्टात येईल. त्यासाठी त्यांना कोणत्याही स्वरूपाची वेगळी सूचना दिली जाणार नाही.

२) शिक्षणसेवकाला नियुक्ती प्राधिकाऱ्याच्या कार्यक्षेत्रातील कोणत्याही शाळेत काम करावे लागेल.

३) नियुक्तीच्या कालावधीमध्ये शिक्षण सेवकाने कोणत्याही स्वरूपाची गैरवर्तणूक केल्यास त्याची नियुक्ती नियुक्तीप्राधिकाऱ्याकडून रद्द करण्यात येईल. खाजगी शैक्षणिक संस्थांच्या संदर्भात शिक्षणसेवकाची नियुक्ती विभागीय शिक्षण उपसंचालकांच्या पूर्व परवानगीने रद्द करण्यात येईल.

४) नियमित स्वरूपात नियुक्त केलेल्या शिक्षकांच्या किंवा शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या सेवा-सुविधा शिक्षणसेवकाला देय असणार नाहीत.

५) शिक्षण सेवक म्हणून कामकाज समाधानकारक आढळून आल्यास व पद उपलब्ध असल्यास त्यांची शिक्षणसेवक म्हणून पुन्हा नियुक्ती करण्यात येईल. पुनर्नियुक्तीबाबत त्यांना विभागीय शिक्षण उपसंचालकांच्या स्तरावरील समितीकडे अपील करता येईल.

६) शिक्षणसेवकाला हमीपत्रातून मुक्त व्हावयाचे असल्यास त्याने शाळाप्रमुखामार्फत १५ दिवसांची पूर्वसूचना संबंधित नियुक्ती प्राधिकाऱ्यास देणे आवश्यक राहिल. पूर्वसूचनेऐवजी १५ दिवसांच्या मानधनाची रक्कम नियुक्ती प्राधिकाऱ्याकडे जमा करून शिक्षणसेवकास सेवामुक्ती घेता येईल.

७) शिक्षणसेवकाने समाधानकारक कार्यकाल पूर्ण केल्यानंतर रिक्त पदे उपलब्ध असल्यासच त्याची नियमित शिक्षक पदी नियुक्ती करण्यात येईल.

८) नियुक्तीपत्रातील अटी व शर्ती मान्य असल्याबाबत जोडपत्र-क मध्ये दिलेल्या नमुन्यातील हमीपत्र लिहून घेतल्यानंतरच उमेदवाराला शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्ती दिली जाईल.

९) प्रशिक्षित शिक्षणसेवकाला दरमहा रु.२,५००/३,०००/३,५००/ मानधन दिले जाईल/अप्रशिक्षित शिक्षणसेवकाला दरमहा रु.१,५०० मानधन दिले जाईल.

१०) शिक्षणसेवकाला पान क्र.५ वर अनुक्रमांक ३ मध्ये नमूद केलेली सर्व कर्तव्ये पार पाडावी लागतील.

१६) हमीपत्रातून मुक्तता

शिक्षणसेवकाला शिक्षण सेवक म्हणून काम करावयाचे नसल्यास त्याने तशी सूचना शाळा प्रमुखामार्फत नियुक्तीप्राधिकाऱ्याला किमान १५ दिवस अगोदर दिली पाहिजे. त्याने विहित मुदतीत अशी सूचना दिली तर त्याला हमीपत्रातून मुक्त करण्यात येईल व त्यासाठी त्याच्याकडून कोणतीही रक्कम वसूल करण्यात येणार नाही. पूर्वसूचना न देता अथवा त्याऐवजी १५ दिवसांच्या मानधनाची रक्कम जमा न करता अटी व शर्तीचा भंग केल्यास अशा उमेदवाराला पुन्हा कधीही शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्ती देण्यात येणार नाही.

१७. निवडीबाबत व इतर तक्रारीवर निर्णय घेण्यासाठी समिती

शिक्षणसेवकाची निवड पारदर्शक ठेवण्याचा प्रयत्न करण्यात आलेला आहे. तरीही शिक्षणसेवकाची निवड, नियुक्ती/पुनर्नियुक्ती करणे/मध्येच रद्द करणे, इत्यादीबाबत काही तक्रारी आल्यास तक्रारदाराचे म्हणणे लक्षात घेऊन त्या संदर्भात योग्य तो निर्णय देण्याच्या दृष्टीने विभागीय शिक्षण उपसंचालकांच्या स्तरावर खालीलप्रमाणे एक समिती नियुक्ती करण्यात येईल :-

(१) विभागीय शिक्षण उपसंचालक अध्यक्ष

(२) सहाय्यक संचालक, विभागीय कार्यालय सदस्य

(३) विभागीय कार्यालयाच्या मुख्यालयाचे शिक्षणाधिकारी (प्रौढ)सदस्य

शिक्षणसेवक योजनेअंतर्गत प्राप्त झालेल्या सर्व तक्रारी वरील त्रिसदस्यीय समितीकडे पाठविण्यात येतील. ही समिती दरमहा बैठक घेऊन तक्रारीवर योग्य तो निर्णय घेईल व तो संबंधितांना कळवील. या समितीसमोर आपले म्हणणे मांडण्याची तक्रार दाराला संधी देण्यात येईल.

नोटपत्र-ब

शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग क्रमांक: एसएसएन१०९९/(३४०/९९) माशि-२, दिनांक २७ एप्रिल, २००० चे सहपत्र
शिक्षणसेवक योजनेअंतर्गत शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्त करावयाच्या उमेदवारास द्यावयाचे नियुक्ती पत्र

१. आपणास कळविण्यात येते की, माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळेत/कनिष्ठ महाविद्यालयात/अध्यापक विद्यालयात शिक्षणसेवक नियुक्त करावयाच्या योजनेअंतर्गत आपली शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्ती करण्यासाठी निवड करण्यात आली आहे.

२. शिक्षणसेवक म्हणून आपली नियुक्ती खालील अटी व शर्तीच्या अधीन असेल. त्या अटी व शर्ती मान्य असल्याबाबत विहित नमुन्यातील हमीपत्र आपण लिहून दिल्यानंतरच आपणास शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्ती दिली जाईल.

(१) आपली शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्ती दिनांक..... ते दिनांक..... या कालावधीसाठी राहिल. हा कालावधी संपल्यानंतर शिक्षणसेवक म्हणून आपली नियुक्ती आपोआप संपुष्टात येईल. त्यासाठी वेगळी सूचना दिली जाणार नाही.

(२) शिक्षणसेवक म्हणून आपली नियुक्ती संस्थेच्या कोणत्याही माध्यमिक/उच्च माध्यमिक/कनिष्ठ महाविद्यालयीन/अध्यापक विद्यालयात केली जाईल.

(३) नियुक्तीच्या कालावधीमध्ये आपण कोणत्याही स्वरूपाची गैरवर्तणूक केल्यास आपली नियुक्ती रद्द करण्यात येईल. त्यासाठी नियुक्तीपत्रातील कालावधी बंधनकारक राहणार नाही. तथापि आपली नियुक्ती रद्द करण्याविरुद्ध आपणास विभागीय शिक्षण उपसंचालकाच्या स्तरावरील समितीकडे अपील करता येईल.

(४) नियमित स्वरूपात नियुक्त केलेल्या शिक्षकांच्या किंवा शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या सेवा-सुविधा आपणास देय असणार नाहीत.

(५) आपले शैक्षणिक कामकाज समाधानकारक आढळून आल्यास व संस्थेत रिक्त पद उपलब्ध असल्यास आपली नियुक्ती शिक्षणसेवक म्हणून पुन्हा करण्यात येईल. पुनर्नियुक्तीबाबत आपणास विभागीय शिक्षण उपसंचालकांच्या स्तरावरील समितीकडे अपील करता येईल.

(६) शिक्षणसेवक या पदावर पाच वर्षे समाधानकारक काम केल्यानंतर आपणास शिक्षकाच्या नियमित पदावर नियमित वेतनश्रेणीत नियुक्ती देण्यास पात्र समजण्यात येईल. शिक्षक म्हणून नवीन नियुक्ती मिळाली तरी आपण शिक्षणसेवक म्हणून केलेली सेवा वेतननिश्चिती, सेवानिवृत्तीवेतन किंवा अन्य कोणत्याही बाबीसाठी ग्राह्य धरली जाणार नाही.

(७) आपण शिक्षणसेवकाचा पाच वर्षांचा कार्यकाल समाधानकारकरित्या पूर्ण केल्यानंतर नियमित शिक्षकाची रिक्त पदे उपलब्ध असल्यासच आपली त्या पदावर नियुक्ती करण्यात येईल.

(८) आपणास शिक्षणसेवक म्हणून हमीपत्रातून मुक्त व्हावयाचे असल्यास आपण आपल्या शाळाप्रमुखामार्फत किमान १५ दिवसांची पूर्वसूचना आपल्या नियुक्ती प्राधिकार्यास देणे अथवा १५ दिवसांच्या मानधनाची रक्कम नियुक्ती प्राधिकार्याकडे जमा करणे आवश्यक राहिल. आपण विहित मुदतीत तशी पूर्वसूचना न दिल्यास अथवा मानधनाची रक्कम जमा न केल्यास आपणास पुन्हा कधीही शिक्षणसेवक म्हणून नियुक्ती देण्यात येणार नाही.

(९) शिक्षणसेवक म्हणून आपणास दरमहा रू. ३,५००/३,०००/२,५००/१,५०० मानधन दिले जाईल.

(१०) नियुक्तीच्या कालावधीत आपणास खालील कर्तव्ये पार पाडावी लागतील:-

१. विद्यार्थ्यांची शाळांतील उपस्थिती टिकविण्याच्या दृष्टीने पालकांशी संपर्क ठेवणे.

२. शाळेत/कनिष्ठ महाविद्यालयात/अध्यापक विद्यालयात दररोज संपूर्ण शालेय कालावधीमध्ये नियमित व वेळेवर उपस्थित राहणे.

३. अभ्यासक्रमामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे आवश्यक ते शैक्षणिक साहित्य निर्माण करणे.

४. नेमून दिलेल्या विषयांचे विहित कार्यपध्दतीनुसार अध्यापन करणे.

५. शासनाने आवश्यक केलेल्या प्रशिक्षणास उपस्थित राहणे.

६. शाळेचे मुख्याध्यापक/प्राचार्य यांच्या नियंत्रणाखाली काम करणे व शैक्षणिक तथा प्रशासकीय बाबींबाबत त्यांच्या आदेशांचे पालन करणे.

७. वर्गातील विद्यार्थ्यांचे सातत्यपूर्ण व सर्वकष मूल्यमापन करणे.

८. शैक्षणिक व इतर उपक्रमांच्या (क्रिडा स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, इत्यादी) आयोजनामध्ये सहभागी होणे.

९. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने सुचविल्याप्रमाणे परीक्षा कामे पार पाडणे.

आपला,

नियुक्ती प्राधिकारी.

FS **** P 131

नोटपत्र-क

शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग क्रमांक:
एसएसएन१०९९/(३४०/९९) माशि-२, दिनांक २७ एप्रिल,
२००० चे सहपत्र

शिक्षणसेवक योजनेअंतर्गत शिक्षणसेवक म्हणून
नियुक्ती देण्यात आलेल्या उमेदवाराकडून
लिहून घ्यावयाचे हमीपत्र

प्रति,

.....

..... (येथे नियुक्ती प्राधिकार्याचे पदनाम व पत्ता लिहीण्यात यावा.)

ज्याअर्थी, (या ठिकाणी नियुक्ती प्राधिकार्याचे पदनाम लिहीण्यात यावे.) यापुढे नियुक्ती प्राधिकारी असा उल्लेख केला जाईल) यानी त्यांच्या कार्यालयीन आदेश क्रमांक.....दिनांक .....नुसार श्री./श्रीमती/कु मारी..... रहाणार.....(यापुढे उमेदवार म्हणून उल्लेख केला जाईल) यांची नियुक्ती पत्रात नमूद केलेल्या अटी व शर्तीवर शिक्षणसेवक पदावर तात्पुरत्या स्वरूपात नियुक्ती केली आहे.(यापुढे संबंधित नियुक्ती पत्र असा उल्लेख केला जाईल.)

आणि, ज्याअर्थी, संबंधित नियुक्ती पत्रात नमूद केल्यानुसार उमेदवाराने सदर तात्पुरत्या स्वरूपातील नियुक्ती स्वीकारण्यापूर्वी नियुक्ती प्राधिकार्याला हमी पत्र लिहून घ्यावयाचे आहे.

आता, त्याअर्थी, मी, श्री/श्रीमती/कुमारी ..... लिहून देतो/देते की:-

१. मला प्राप्त झालेल्या नियुक्ती पत्रातील सर्व अटी व शर्ती मी वाचल्या आहेत आणि त्या मला समजल्या आहेत. त्या सर्व अटी व शर्ती मला मान्य आहेत.

२. जर माझ्याकडून एखाद्या अटी/शर्तीचा भंग झाला तर शिक्षणसेवक पदावरील माझी नियुक्ती रद्द केली जाईल याची मला जाणीव आहे.

३. मी या संदर्भातील सर्व माहिती जाणून घेतल्यानंतर जाणीवपूर्वक व स्वेच्छेने सदर तात्पुरती नियुक्ती स्वीकारित आहे.

४. या तात्पुरत्या नियुक्तीनंतर मला कायम स्वरूपी नियुक्ती मिळण्याचा हक्क राहणार नाही याची मला पूर्ण जाणीव आहे.

श्री./श्रीमती कुमारी.....

स्वाक्षरी.....

दिनांक.....

समक्ष

१)

२)

(नियुक्ती प्राधिकार्याचे पदनाम) यांच्यासाठी आणि यांच्या वतीने

.....

.....

(नियुक्ती प्राधिकार्याने प्राधिकृत केलेल्या अधिकार्याचे नांव आणि पदनाम)

FS **** P 133

विद्यापीठे व महाविद्यालयीन शिक्षकांना ५ व्या वेतन आयोगाच्या वेतनश्रेणी लागू करण्याबाबत स्पष्टीकरणात्मक खुलासा.

महाराष्ट्र शासन : उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्र.एनजीसी १२००/७३३९६/(१५/२०००)/विशी-४ : मंत्रालय विस्तार भवन मुंबई ४०० ०३२

दिनांक: १३ जून २०००

वाचा:- शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्र. एनजीसी १२९८/(४६१९)/विशी-४, व समक्रमांकाचे शुध्दीपत्र दिनांक ३ मार्च २०००

शासन निर्णय :- शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्र.एनजीसी १२९८/(४६१९)/विशी-४, दिनांक ११ डिसेंबर १९९९ व समक्रमांकित शुध्दीपत्र दिनांक ३ मार्च २००० अन्वये विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयातील शिक्षक कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या वेतनश्रेण्या विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार सुधारणा करण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. या आदेशांनुसार व त्या अनुषंगाने शिक्षक संघटनांच्या प्रतिनिधीकडून प्राप्त झालेल्या निवेदनांनुसार व केंद्र शासनाच्या मानव संसाधन विकास मंत्रालय व विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून या संदर्भात वेळोवेळी प्राप्त झालेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार खाली दर्शविल्याप्रमाणे विविध मुद्द्यांवर खुलासा करण्यात येत आहे.

२. भारत सरकारच्या मानव संसाधन विकास, मंत्रालय (शिक्षण विभाग) दिनांक २४ मार्च, १९९९ च्या पत्र क्र. एफ-१/२२/९७ यु १ अन्वये पाचव्या वेतन आयोगाची अंमलबजावणी करताना प्रपाठक/अधिव्याख्याता निवडश्रेणी यांची वेतन निश्चिती कशा प्रकारे करण्यात यावी याबाबत खुलासा करण्यात आला आहे. याची प्रत सोबत जोडली आहे. त्यामधील मुद्दा क्र.८ मध्ये असे स्पष्टीकरण करण्यात आले आहे की, **फक्त सुधारित वेतनश्रेणी पूर्वलक्षी प्रभावाने म्हणजे १ जानेवारी, १९९६ पासून लागू करण्यात आली आहे.** इतर सर्व अनुषंगिक लाभ हे संबंधित आदेश/सूचना निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून द्यावयाच्या आहेत. त्यानुसार **करिअर अडव्हान्समेंटच्या योजनेचा लाभही दिनांक २७ जुलै १९९८ पासून लागू होईल.**

UNIVERSITY GRANTS COMMISSION

WESTERN REGIONAL OFFICE GANESHKHIND, PUNE-411 007.
TELEFAX: 5650477 TEL:5656897 U No. F.3-1/98 (WRO)

THE PRINCIPAL
SOPHIYA COLLEGE FOR WOMEN
CONVENT OF THE SACRED HEART, BHULABHAL, MUMBAI 400026

Sir/Madam,

I am to inform you that the Commission has taken the decisions to improve the effective implementation of UGC schemes and to avoid delays on any account:

1. You are requested to instruct your teachers, student and employees and their unions not to approach UGC, WRO, Pune directly and in case they have any grievance, it should be redressed at the level of University/College. If the university/college is not able to redress the grievance, the representation should be sent to the UGC through the respective university/college along with their comments. No letter/representation received directly from the individuals/associations to the UGC would be entertained.

2. Faculty Development Programme: The last date for submission of application for teacher fellowship under FDP has been extended upto 30-06-2000.

" Substitute teacher may be appointed by the colleges as per the qualifications prescribed by the University Grants Commission i.e.55% at PG level and NET/SET qualified or Ph.D/M.Phil upto 1993 and procedure specified by the University, otherwise the reimbursement of the substitute salary will not be made by the University Grants Commission"

However, in case it is not possible to appoint a substitute, or, if the appointment of substitute is delayed, then lectures may be arranged on the basis of honorarium with Rs.100/-per lecture per hour subject to Rs.3,000/- per month.

AF **** P 209

३. भारत सरकारच्या दिनांक २२ जुलै १९९९ च्या पत्र क्र. एफ-१-४/९९/यु १ अन्वये वरिष्ठ शिक्षकाचा पगार कनिष्ठ शिक्षकापेक्षा कमी होत असल्यास तो कशा प्रकारे निश्चित करावयाचा याबाबत खुलासा करण्यात आला आहे. या पत्राची प्रत सोबत जोडली आहे. त्यानुसार एखाद्या प्रकरणी कनिष्ठ अधिव्याख्यात्याचा पगार हा वरिष्ठ अधिव्याख्यात्याच्या पगारापेक्षा जास्त होत असेल तर तो या पत्राच्या सूचनांनुसार विनियमित करण्यात यावा.

४. केंद्र शासनाच्या दिनांक २० ऑगस्ट १९९९ च्या पत्रान्वये दिनांक २४ मार्च १९९९ च्या पत्रातील काही मुद्द्यांचा खुलासा पुन्हा करण्यात आलेला आहे. त्याची प्रत सोबत जोडली आहे. त्यानुसार वेतन निश्चिती करताना वेतन वाढी केंव्हा लागू होतील याबाबत स्पष्टीकरण देण्यात आलेले आहे. त्याप्रमाणे पुढील कार्यवाही करावी.

५. केंद्र शासनाने त्यांच्या दिनांक ११ मे १९९९ च्या पत्र क्र. एफ-१-७/९९ यु-१ अन्वये रु. ३७००-५७०० या पूर्व सुधारित वेतनश्रेणीत कार्यरत असणाऱ्या प्राचार्यांना रु. १२०००-१८३०० या वेतनश्रेणीतील रु. १४९४० या किमान वेतनाचा लाभ केंव्हा देता येईल याचा स्पष्टीकरणात्मक खुलासा केलेला आहे. जे प्राचार्य रु.१२०००-१८३०० या वेतनश्रेणीत आहेत व वरील पत्रातील तरतूदीनुसार विहित अटी व शर्ती पूर्ण करत असतील त्यांना ते ज्या दिनांकाला ३७००-५७०० या वेतनश्रेणीतील ५ वर्ष सेवा पूर्ण करतील त्या दिनांकाला किंवा दिनांक १.१.१९९६ रोजी ते ही अट पूर्ण करत असतील तर त्या दिनांकाला किमान वेतन रु. १४९४० त्यांना देण्यात यावे.

६. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने दिनांक २३ फेब्रुवारी २००० च्या अर्थ शासकीय पत्र क्र. एस-२/९९/पीएस अन्वये अग्रिम वेतन वाढीबाबतचा खुलासा केला असून अग्रिम वेतनवाढ पीएच.डी. पदवीधारकांना अग्रिम वेतनवाढ हा सुधारित वेतनश्रेणीचा भाग असल्यामुळे दिनांक १.१.१९९६ पासून लागू होतील असा खुलासा केला आहे. जे पीएच.डी. पदवीधारक अधिव्याख्याते वरील पत्रातील अटी व शर्ती दिनांक १.१.१९९६ वा त्यानंतर पूर्ण करतील त्यांना पी.एच.डी. धारण केली असल्यामुळे आगाऊ वेतनवाढ देण्याबाबतची कार्यवाही करावयाची आहे.

७. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने दिनांक ४ एप्रिल, २००० च्या पत्र क्र. एफ.३-१/२०००-(पीएस) अन्वये ५ व्या वेतन आयोगाच्या वेतनश्रेणीनुसार **प्राध्यापक, प्रपाठक पदांकरीता असणारी शैक्षणिक अर्हता तसेच अधिव्याख्याता पदांकरीत असणारी संबंधित विषयातील पदव्यूतर पदवी किमान ५५ टक्के मार्कांसह उत्तीर्ण असणे. चांगला शैक्षणिक अहवाल व नेट/सेट परीक्षा उत्तीर्ण असणे याबाबतची अधिसूचना जारी केली आहे. ही अधिसूचना, विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयांतील शिक्षकांना शासनाने स्पष्टीकरणात्मक जारी केलेले निर्णय लक्षात घेऊन विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या अधिसूचनेच्या निर्गमनाच्या दिनांकापासून म्हणजेच दिनांक ४ एप्रिल, २००० पासून लागू करण्यात येत आहे.** संबंधित विद्यापीठांनी याची नोंद घ्यावी व त्यांच्या अधिनस्थ असणारी कोणतीही महाविद्यालये व विद्यापीठे ही स्वतः या अधिसूचनेतील व शासन निर्णयातील अटी व शर्तीचा भंग करणार नाहीत याची कृपया त्यांनी खात्री करून घ्यावी. जर शिक्षकांच्या झालेल्या नियुक्त्या वरील अटी व शर्तीचा भंग करणाऱ्या असतील असे आढळल्यास अशा शिक्षकांच्या वेतनावरील अनुदान शासनाकडून दिले जाणार नाही. महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या नियुक्त्या करतांना विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या अधिसूचनेतील शर्तीचे काटेकोरपणे पालन करण्याची जबाबदारी संबंधित महाविद्यालयावर राहिल याची त्यांनी नोंद घ्यावी.

८. केंद्र शासन व विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून यासंदर्भात वेळोवेळी जे आदेश राज्य शासनाला प्राप्त होतील त्या आदेशांनुसार राज्य शासन वेळोवेळी जे आदेश काढेल त्यांची अंमलबजावणी न चूकता करावयाची आहे याचीही सर्व विद्यापीठांनी व महाविद्यालयांनी कृपया नोंद घ्यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ. मा. भट्टलवार)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

FS **** P 135

क्रमांक: आरएसपी१०९८/३३८२३/६-अ,
शिक्षण संचालनालय, (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य,
पुणे-४११ ००१ : दिनांक-२७/६/२०००

प्रति,
विभागीय सह संचालक, उच्च शिक्षण,
पुणे, मुंबई, कोल्हापूर, औरंगाबाद, जळगांव, नांदेड, अमरावती, नागपूर,

विषय: अकृषी विद्यापीठे व संलग्नीत अशासकीय महाविद्यालयातील शिक्षकांना पाचव्या वेतन आयोगाच्या वेतनश्रेण्या लागू केल्यानुसार थकवाकी देण्याबाबत..

संदर्भ: शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक: एनजीसी/१२९८/ (४६१९) /विशि-४, दिनांक-११/१२/१९९९.

वरील विषयाबाबत संदर्भाधिन शासन आदेशान्वये आपणांस कळविण्यात येते की, अकृषी विद्यापीठे व संलग्नीत अशासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान व विधी आणि शिक्षण शास्त्र महाविद्यालयातील शिक्षक संवर्गातील कर्मचाऱ्यांना विद्यापीठ वेतन आयोगाच्या वेतनश्रेणी लागू करण्यात आल्यानुसार या संचालनालयाच्या समक्रमक दिनांक ४/२/२००० च्या वेतननिश्चिती करण्याबाबत सूचना देण्यात येऊन थकवाकी देण्याबाबत वेगळ्या सूचना देण्यात येतील, असे कळविले होते. त्यानुसार खालीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत. पाचव्या वेतन आयोगानुसार अकृषी विद्यापीठे व संलग्नीत महाविद्यालयातील शिक्षकांना दि. १.१.९६ ते दि. २९.२.२००० या कालावधीतील थकवाकी तातडीने अदा करावयाची आहे. या कालावधीमधील देय असणारी थकवाकी या संचालनालयाच्या स्तरावर वितरीत करण्यात येईल. या संदर्भातील देयके अदा करण्यासाठी आवश्यक असणारी विवरणपत्रे क्रमांक एक ते सात तयार करून सोबत जोडली आहेत.

या संचालनालयाने दिलेली विवरणपत्रे आपल्या विभागातील विद्यापीठांना व सर्व महाविद्यालयांना दि. ३०.६.२००० पर्यंत पोहोचतील अशा वेताने तात्काळ पाठवावेत.

महाविद्यालयासाठी तयार करण्यात आलेली विवरणपत्रे संबंधित महाविद्यालयांनी वर्षनिहाय तयार करून ती महाविद्यालयाच्या सनदी लेखापाल यांचेकडून तपासून घेऊन प्रत्येक विवरणपत्रावर बरोबर असल्याबाबत स्वाक्षरी करावी व देयकासोबत तसे स्वतंत्र प्रमाणपत्रही जोडावे. तसेच प्रत्येक विवरणपत्रावर प्राचार्यांची स्वाक्षरी असणे आवश्यक आहे.

तयार करण्यात आलेले देयक प्राचार्यांनी विभागीय सह संचालक कार्यालयास दि. ३.७.२००० पर्यंत सादर करण्यात यावे. सादर देयक दि. १.१.१९९६ ते २९.२.२००० या कालावधीमधील मूळ वेतनाच्या सादर करतांना ८० टक्के मूळ वेतन व २० टक्के मूळ वेतन तसेच दि. १.१.१९९६ ते ३०.९.१९९८ व दि. १.१०.१९९८ व दि. २९.२.२००० या कालावधीमधील महागाई भत्ता स्वतंत्र दर्शविण्यात यावा. तसेच दि. १.८.१९९७ ते दि. ३०.९.१९९८ पर्यंतच्या कालावधीतील घरभाडे भत्ता शहरपूरक भत्ता व वाहन भत्ता ही भविष्य निर्वाह निधीमध्ये जमा होणारी रक्कम व दि. १.१०.९८ ते दि. २९.२.२००० या कालावधीतील रोखीने द्यावयाची रक्कम प्राचार्यांनी पत्रामध्ये स्पष्ट नमूद करण्याबाबत सूचना देण्यात याव्यात.

ही देयके सादर करतांना करारनामा पत्र दि. १.१.१९९६ रोजी केलेल्या वेतननिश्चितीचे प्रपत्राची एक प्रत देयकासोबत जोडण्यात यावी.

महाविद्यालयाकडून उपलब्ध होणारी देयके आपल्या कार्यालयाकडून तपासून ती बरोबर असल्याबाबत प्रमाणित करून सह संचालकांच्या स्वाक्षरीनीशी या संचालनालयास सादर करावयाची आहेत. या संदर्भात हे काम तातडीने करावयाचे असल्याने हे काम ३.७.२००० पर्यंत पूर्ण आवश्यक आहे. तरी आपल्या विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व महाविद्यालयाची वीले आपल्या कार्यालयाकडे घेऊन ती संपूर्ण तपासणी करून सर्व वीले या संचालनालयास १०.७.२००० पर्यंत पाठविण्याची व्यवस्था करावी.

सही

स्थळप्रत मा. शिक्षण संचालक (उ.शि.)

शिक्षण संचालक (उ.शि.)

यांनी मान्य केली आहे.

महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ यांचेकरिता

FS **** P 139

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक: एनजीसी-१४९७/(४३२९)/विशि-४

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग : मंत्रालय विस्तार भवन,
मुंबई-४०० ०३२. : दिनांक: २२.६.२०००

प्रति,
शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण
महाराष्ट्र राज्य पुणे.

विषय : महाविद्यालयीन ग्रंथपालांना देण्यात आलेल्या वेतनश्रेणीतील चुटी दूर करणेबाबत... विधानपरिषद विनंती अर्ज समिती अहवाल-शिफारशी

महाविद्यालयीन ग्रंथपाल व शारीरिक शिक्षण संचालक यांना वरिष्ठश्रेणी/निवडश्रेणीचा लाभ देण्याकरीता विचारात घ्यावयाच्या सेवाकालावधीसंदर्भात शासनस्तरावर विचार होत आहे. शासन पत्र दिनांक ४.७.९४ अन्वये दिलेल्या सूचना विचारात घेऊन आपणांकडून कारवाई करण्यात आली आहे. परंतु या संदर्भात काही प्रकरणे न्यायालयात दाखल झाली असल्याने न्यायालयाच्या आदेशानुसार पुनर्वेतननिश्चिती करणे व थकवाकी वसूल करणे या प्रक्रियेस आपणांकडून स्थगिती देण्यात आली आहे. जर अद्यापही काही कर्मचाऱ्यांची थकवाकी वसूल करण्यात येत असेल तर त्यास शासनाने पुढील आदेश होईपर्यंत स्थगिती देण्यात येत आहे. यानुसार सर्व संबंधितांस तात्काळ कळविण्यात यावे. दरम्यानच्या काळात या बाबीवर लवकरात लवकर निर्णय घेण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालयीन ग्रंथपाल व शारीरिक शिक्षण संचालक यांचेबाबतीत स्वतंत्र पानावर खालील माहिती तात्काळ सादर करावी.

१. शासन पत्र क्र. एनजीसी-१२८६/(१४८८)/विशि-४, दिनांक ६.१.१९९० व दिनांक ८.२.१९९० अन्वये किती शारीरिक शिक्षण संचालकांना/महाविद्यालयीन ग्रंथपालांना दि.१.१.१९८६ पासून वरिष्ठश्रेणी/निवडश्रेणीचा लाभ देण्यात आला व किती लाभापासून वंचित राहिले?

२. शासन पत्र दिनांक ४.७.१९९४ अन्वये वरील दोन्ही पत्र मागे घेण्यात आल्याने किती शारीरिक शिक्षण संचालक महाविद्यालयीन ग्रंथपाल यांना दिनांक १.१.१९८६ पासून वरिष्ठश्रेणी/निवडश्रेणीत स्थाननिश्चिती मिळण्यास वंचित झाले?

३. यापैकी किती शारीरिक शिक्षण संचालक/महाविद्यालयीन ग्रंथपाल हे विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या व या संदर्भात शासनाने निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार अर्हताधारक होते व किती अनर्हताधारक होते?

४. किती शारीरिक शिक्षण संचालक/महाविद्यालयीन ग्रंथपाल यांनी पुनर्वेतननिश्चिती करण्यात आली आहे व त्यामुळे किती कर्मचाऱ्यांकडून किती रक्कमेची थकवाकी वसूल करण्याने प्रस्तीवित होते/करण्यात आली होती.

५. प्रस्तुत प्रकरणी एकूण किती कर्मचाऱ्यांनी न्यायालयात दावे दाखल केले आहेत त्यापैकी किती प्रकरणी अंतरिम आदेश/अंतिम आदेश न्यायालयाने दिले आहेत? आदेशाच्या प्रती कृपया पाठविण्यात याव्यात.

६. न्यायालयाच्या आदेशानुसार किती प्रकरणांमध्ये व किती रक्कमेची वसूली स्थगित करण्यात आले आहेत.

७. शासनाने दिनांक ४.७.१९९४ चे पत्र मागे घेतल्यास दिनांक ६.१.१९९० व ८.२.१९९० च्या पत्रानुसार वेतननिश्चिती करून थकवाकी द्यावयाची झाल्यास शासनास एकूण किती आर्थिक भार सोसावा लागणार आहे?

८. वरील माहिती विभागवार व ग्रंथपाल/संचालक, शारीरिक शिक्षण यांच्या संख्येनुसार देण्यात यावी.

(अ. मा. भट्टलवार)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

AF **** P 211

NUTA BULLETIN (Fortnightly Journal of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION) EDITOR : Prof. A.G.Somvanshi, Shankar Nagar, AMRAVATI-444 606. PUBLISHER : Prof. V.K. Pande, 7, Yeshwant Appartments, Laxmi Nagar, WARDHA-442 001. Composed at NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, Amravati-444 601. PRINTED AT Bokey Offset, Gandhi Nagar, Amravati. (M.S) REGD NO. ATI 263 Licenced to post without prepayment LICENCE NO. ATI 10 Name of the Posting office : R.M.S. Amravati. Date of Posting : 22.07.2000

If Undelivered, please return to : NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, Amravati-444 601.

To,.....